

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ŠVIETIMO SISTEMA

P. MALDEIKIS, Cicero, III.

Nuo vysk. M. Valančiaus laikų iki pirmojo Didžiojo karo lietuviai savo mokyklų neturėjo arba turėjo tik slapstąsias daktorių mokyklas. Valdinė mokykla buvo rusiška, ir ji buvo skirta lietuviams rusinti. Be to, tu rusiškųjų mokyklų buvo nepakankamai, ir tik maža dalis vaikų jas telankydavo. Mokytojai, neskaitant nedidelės išimties, buvo rusai. Karo metu, vokiečiams okupavus Lietuvą, pradėjo veikti mokyklos jau su lietuvišiais mokytojais, vokiečių okupacinės valdžios paskirtais, daugiausia neturinčiais mokytojų reikalingo pasirušimo. Vokiečių valdžia jas griežtai kontroliavo ir stengėsi jas išnaudoti lietuvių vaikams vokiečiai. Be to, ir tu pačių mokyklų buvo maža.

Tikrai lietuviška mokykla su lietuviškais auklėjimo uždaviniais pradėjo kurtis tik karui pasibaigus. Lietuvai pasiskelbus nepriklausoma valstybe ir vokiečių karą pralaimėjus, organizuojant centrines valdžios aparatus ir savivaldybes, beveik saime kūrėsi ir lietuviška mokykla. Siekiami savo vaikams mokslo, koncentruodamiesi apie naujai kuriamas valstius ir parapijas, žmonės organizavo mokyklas. Beveik iš karto jos atsirado ne tik ten, kur prieš karą veikė rusiškosios ir kur joms buvo patalpos ir kiti įrengimai, — jos ėmė kurtis kiekvienoje apylinkėje, kuri tik pajėgė susirasti savo vaikams mokytoją ir kur erdvesnės ūkininkų patalpos galėjo būti paverstos mokyklomis. Greta pradžios mokyklų, apskritų miestuose ir didesniuose miesteliuose atsirado gimnazijos ir progimnazijos. Dar nepasitraukus nė vokiečių kariuomenei, Lietuvoje susikūrė lietuviškų mokyklų tinklas, daug tankesnis, negu jis ten buvo prieš karą. Žmonių veržimasis leisti savo vaikus mokytis buvo toks didelis, kad niekas nesvarstė, su kokiais trūkumais bei sunkumais teks naujosios mokykloms susidurti. Tuo būdu lietuviškoji mokykla susikūrė beveik spontaniškai, organizuojama pačių tėvų, parapijų, naujai susikūrusių valstijų ir švietimo besirūpinančių organizacijų. Lietuvos valstybei besikuriant, švietimas buvo vienas svarbiausių krašto rūpesčių. Net ir karui tebevykstant, mokytojai buvo atleidžiami nuo karinės prievoles.

Spontaniškai besikuriant Lietuvos mokyklai, savaime suprantama, kad jos pradžia nebuvo planinga ir be trūkumų. Tačiau pradėjusi tada veikti švietimo ministerija apjungė mokyklų veikimą, jas suvienodino ir pradėjo joms planingai vadovauti. Tuo būdu iš beveik savaime atsiradusių mokyklų susikūrė vieninga Lietuvos švietimo sistema, kuri toliau pamažu plėtėsi ir tobulėjo per du nepriklausomo gyvenimo dešimtmečius. Planingai kuriant naujas mokyklas ir tobulinant esamas, susidarė pradžios mokyklų, progimnazijų, gimnazijų ir įvairių rūšių specialiųjų mokyklų tinklas, apimantis tiek bendrojo, tiek ir profesinio lavinimo institucijas, kurių tik reikalavo žmonių interesai bei linkimai ir Lietuvos kultūrinė pažanga.

Mokyklinė organizacija

Pilną šių laikų švietimo sistemą sudaro priešmokyklinis auklėjimas, pradžios, vidurinės ir aukštosios bendrojo ir profesinio lavinimo mokyklos, įvairūs suaugusiųjų švietimo kursai ir korespondencinės mokyklos. Tokia švietimo sistema turėjo ir nepriklausoma Lietuva. Buvusių anksčiau Lietuvoje mokyklų pavyzdžių, po karo su-

sikūrė keturių klasių pradžios mokykla ir aštuonių klasių gimnazija. Tačiau ta sistema greit pasirodė nepakankama, nes nesimokantiems gimnazijoje ketverių mokslo metų pradžios mokykla greit pasirodė peržema. Tačiau naujai valstybei, atsikuriančiai iš nieko, nebuvo įmanoma daug ką pagerinti, nes dėl mokyklų patalpų ir mokytojų trūkumo ir ketverių metų pradžios mokyklos privalomas laikymas buvo galima įgyvendinti tik per dešimtį nepriklausomo gyvenimo metų. Vėliau, nuo 1937 m., buvo pradėta pereiti į 6 metų pradžios mokyklos ir 7 metų gimnazijos sistemą, reikalaujančią 13 mokslo metų iki augštojo mokslo studijų pradžios. Ta Lietuvos švietimo reforma įdėm dar ir tuo, kad ją nepriklausomoje Lietuvoje buvo atsakyta vadinamos „dviejų kelių“ švietimo sistemos, o buvo sukurta vieninga sistema, pagrįsta mokslo tęstinumo ir socialinio teisingumo principais, dėl kurių taip kovoja modernioji pedagogika.

Pradžioje Lietuvoje susikūrė ne vieno tipo gimnazijos. Vienur įsikūrė klasikinės, kitur realinės ar mišraus tipo gimnazijos. Tačiau vėliau paaiškėjo, kad Lietuvos sąlygomis tie skirtumai neturi prasmės. Esant apskritų miestuose daugiausia tik po vieną gimnaziją, jose turėjo mokytis visi — ir kurie ruošėsi studijuoti humanitarinius mokslus, ir kurie rinkosi sau specialybei tiksluosius mokslus. Tuo būdu klasikinės ar realistinės gimnazijos tipas mažesniuose miestuose nebuvo tiksliai pritaikomi. Dėl to vėliau didelė gimnazijų dauguma sudėdė į kompromisinį tipą, kuriame buvo bandoma išlaikyti pusiausvyrą tarp kultūrinio lavinimo dalykų ir matematikos bei kitų tikslųjų mokslų.

Labai pažangiai Lietuvoje buvo organizuotas žemesnysis ir vidurinis profesinis auklėjimas. Apskritai net ir pažangiuose kraštuose dar tebėra priegys dar tebevyraujanti dirbtuvinis profesinis mokymas, kur jaunimas amatų ir šiaip įvairių profesinių darbų išmoka bedirbtuvės dirbtuvėse bei fabrikuose. Tačiau toks darbo ar amato mokymas, kur papulgiai turi dirbti drauge su šiaip darbininkais, verčia augantį žmogų dirbti pedagogiškai nepalankiose sąlygose. Lietuva tuo atžvilgiu ėjo kitu keliu ir steigė specialias profesinio lavinimo mokyklas, kuriose jaunimas, iš dalies dar tęsdamas bei papildydamas savo bendrąjį lavinimą, mokėsi pasirinkto amato teoriskai ir praktiškai mokyklos laikomose dirbtuvėse. Tos mokyklos sudarė mokiniams sąlygas įsigyti dinamiškesnį bendrąjį išsilavinimą ir, dirbant mokyklinėje aplinkoje, neprarasti pozityvaus nusiteikimo. Kad toks nusiteikimas būvotose mokyklose išlaikomas, rodo ir tas faktas kad dalis mokinių, baigusių tas mokyklas, studavo į aukštesnes tos pat krypties mokyklas ir siekdavo aukštesnio išsilavinimo.

Įvairios gyvenimo sritys reikalavo vis daugiau ir kitokių specialistų. Tiems reikavimams patenkinti Lietuvoje įvairios žinybos steigė ir išlaikė daug skirtingų profesinių žemesniųjų vidurinių, aukštesniųjų ir augštųjų mokyklų. Tokių specialaus bei profesinio auklėjimo sektorių sudarė universitetai, žemės ūkio ir veterinarijos, pedagoginis, komercinis ir finansinio lavinimo institutai, konservatorija, muzikos ir meno mokyklos, dvasinės seminarijos, karo mokyklos, mokytojų seminarijos, technikos, miškininkystės,

polijijos, kultūrtechnikų, gailėtingųjų seserų, vaikų darželių vedėjų, prekybos, gyvulininkystės, amatų, žemės ūkio, namų ruošos ir kitokios mokyklos ir laikini kursai, kurių tikslas buvo ruošti įvairių gyvenimo sričių specialistus ar padėti jiems pasitobulinti savo profesijoje. Šių mokyklų tinklas vis didėjo, ir jis, galbūt, niekada negalėjo būti užbaigtas, nes įvairių specialistų pareikalavimas kito, ir jų paruošimo reikalavimai didėjo.

Mokslo lygis

Apie švietimo sistemos vertę sprendžiame ne vien iš mokyklų ir mokinių skaičiaus, bet dar daugiau iš to, kokią mokyklos išlaiko mokslo lygį ir kaip sėkmingai įgyvendina savo auklėjamuosius bei uždavinius.

Lietuvos mokykla siekė augštesnio mokslo lygio ir turėjo gana dideles joms einamų mokslo dalykų programas. Neretai mokytojai nusiskundavo, kad tos programos esančios perdidelės ir kad dėl reikalingų perteikti mokiniams žinių daugumo nukentė kiti auklėjimo reikalavimai.

Pradžios mokyklą laikytis didelių reikalavimų vertė jos dvejopi uždaviniai, būtent: 1) paruošti daugumą savo mokinių gyvenimui taip kad jie mokykloje įsigytų visiems reikalingą ir kiek galima didesnį bendrąjį išsilavinimą, galėtų išaugti šviešius, kultūringi ūkininkai ar miestiečiai, pažįstą savo kraštą ir jo praeitį lietuvių ir sąmoningai bei susipratę piliečiai; 2) pradžio keturių, o vėliau šešių klasių pradžios mokykla buvo paruošiamasis laipsnis ir gimnazijai. Tie abu pradžios mokyklos uždaviniai reikalavo bent kelių metų nebe taip elementarių, o sistemingai išeitų mokslo dalykų.

Panašiai dideles programas turėjo ir lietuviškoji gimnazija. Siekdama savo mokiniams didelio ir vispusiško bendrojo išsilavinimo, Lietuvos gimnazija turėjo vispusiškesnes programas, negu kaikiurių didžiųjų tautų to pat laipsnio mokyklos. Net ir su labai augštu mokslo lygiu vokiečių gimnazija kaikiuriais atžvilgiais buvo mažiau vispusiška, nes ji daugiau apsiribojo vokiečių kultūros bei kūrybos popteikimu, kada tuo tarpu Lietuvos gimnazija savo mokinius daugiau supažindino su bendrąja kultūra: bendrąja literatūra, bendrąja istorija ir pn. Apskritai, Lietuvos gimnazija savo

Aleksandras Radžius

KORALAI

Sudužo saulė į mano atmerktas akis.
Aš surinkau jos degančias šukes
Ir sumėčiau į jūros baltą horizontą.
Į jos pavargusias, tingias bangas,
Į atsivėrusias gelmes.
Kur amžinai kankinasi akli koralai,
Rankas žaizdotas bailiai keldami
Į ten, kur sudaužyto saulės veido šukės
Iš lėto tirpsta bangose.

VIDURNAKČIO MIŠPARAI

Mėnulis žaidžia savo spinduliais —
Ant jų žvaigždžių karolis veria.
Besotė ir godi vidurnakčio tamsa
Kiekvieną jo šviesos lašėlį geria.

Mėnulis glaudžiasi prie mano rankų iškeltų,
Žvaigždžių rožanėms pro pirštus nukaręs.
Į debesis suklaupe maldžias angelai,
Prasideda vidurnakčio mišparai...

ZARIJA

Kadais naktigonių mieguistų akyse tu gyvenai,
Birželio šiltą naktį glamonėdama ligi aušros.
Nespedavo ataušti tavo karšto guolio pelenai,
Kai rytmečio migla atnešdavo išbalusius lašus rasos.

Tada paimdavau tave į savo degančias rankas,
Ir tu virpėdavai, tarytumei žvaigždė šalta ir tolima.
Aš nešdavau tave į tėviškės pavargusias lankas,
Kur mano veidą glostė tavo šilima.

mokslo planais numatė ne mažesnę išsilavinimą, kaip ir daugumos Vakarų Europos tautų gimnazijos.

Tiesa, mokyklos lygis parėna ne vien nuo mokslo planų, bet nuo jose dirbančių mokytojų. Tuo atžvilgiu Lietuvos mokykla pradžioje turėjo sunkumų. Kuriantis ir vis besiplečiant mokykloms, jose darbe nemaža mokytojų, neturėjusių savo darbui reikalingo pasirušimo. Tačiau tai buvo suprantama, kaip laikinis nenormalumas, kuris buvo skubiai taisomas, ruošiant atitinkamai kvalifikuotus mokytojus pradedant nekvalifikuotiems įsigyti reikalingą mokytojų cenzą. Tuo būdu kaip pradžios mokykloje, taip ir gimnazijoje pamažu didėjo kvalifikuotųjų mokytojų nuosimtis, užimdami vietą tų, kurie neturėjo įstatymų numatyto bendrojo ar specialaus išsilavinimo. Baigiantis antrajam dešimtmėčiui, jau tik nežymų mokytojų dalis buvo likusi tų, kurie dar neturėjo formalaus mokytojų reikalingo cenzo. Bet ir tų dauguma turėjo didelį pe-

dagoginio darbo patyrimą ir sėkmingai dirbo mokykloje.

Nepriklausomai Lietuvos mokykla vis dar tebegyveno savo augimo bei plėtimosi stadijoje. Nei savo patalpomis, nei mokslo priemonėmis nei, pagaliau, savo mokytojų sudėtimi ji dar nebuvo visiškai pasiekusi užsibrėžto lygio. Suprantama, kad tai buvo jos trūkumas. Bet tai turėjo ir teigiamų pusių. Ji vis dar tebebuvo jauna, nesustingusi ir veržli. Baigdama ir besiplečdama, ji drauge brendė, jiė kodama naujų idėjų, naujų kelių, naujų metodų. Nauji mokykloje bei auklėjimo reikalavimai ir nauji mokytojai papildė ir pakeitė ankstesnius, vieni kitus praeidami. Tiesiog pastebimai kilo lietuviškoji mokykla, vėsdoma Lietuvą ir pažangiųjų tautų tarpa.

Lietuvos auklėjimo kryptis

Pirmąsias mokyklas organizavo Lietuvos šviesuomenė, išėjusi mokslo Rusijos mokyklose. Todėl ir pirmosios mokyklos kūrėsi panašios į tas, kurias buvo lankę tų mokyklų kūrėjai bei mokytojai. Lygiai ir teoriniai bei metodiniai tų mokyklų pagrindai negalėjo iš karto daug nutolti nuo senosios Rusijos teorinės pedagogikos ir ten vyrausių mokslo metodų.

Tačiau tas pedagoginis priklausumas nuo Rusijos greit turėjo nutrūkti. Senoji Rusija jau nebeegzistavo. Bolševikinė pedagogika buvo jau tokios krypties kad daugumai Lietuvos auklėtojų jau nebeimponavo. Mokslo linis kontaktas su Rusija nutrūko, nes augst. Rusijos mokykloje Lietuvoje jau ne daug kas besidomėjo. Mokyklose augo ir brendė nauja šviesuomenės karta, jau nebeimanti rusiškai, o besidominti Vakarų Europos mokslo ir kultūra. Taip pamažu rusiškosios pedagogikos įtakas išstūmė V. Europos pedagogika. Lietuvoje formavosi kitokios dvasinės tendencijos negu tos, kurios prieš karą vyravo Rusijoje. Priešingai Rusijoje vyrausiomis materialistinėms bei nihilistinėms tendencijoms Lietuvos mokykla iš karto susidūrė su krikščioniškosios kultūros kryptimi ir gyveno idealistinėmis nuotaitomis. Gyvendama nepriklausomybės idealistinę laikotarpį ir dar būdama žemė dirbančių ir religijai nusiteikusių žmonių tauta, Lietuva iš pat pradžios sukūrė idealis-

Kultūrinė kronika

● Aleksandras Radžius, kurio eilėraščius šiandien spausdiname, gyvena Baltimorėje ir yra didelis astronomijos mokslo mėgėjas. Jo poezija taip pat galima būtų vadinti astronomine, nes dažniausia jo eilėraščių tema yra visatos pasaulis: žvaigždės, saulė, erdvė, mėnulis. Neseniai autorius parengė savo eilėraščių rinkinį, kurio nedidelį egzempliorių kiekį, perrašęs mašinėle, padovanojo savo bičiuliams ir artimiesiems. Rinkinyje, kuris pavadintas „Atsiskyrėlis“, randame šiuos skyrius: Nature Morte, Vienulio Valanda, Astronautas, Zodiako ženklai ir Planetariumas. Turbūt pirmą kartą mūsų poezijoje zodiako ženklai yra eilėraščių ciklo. Iš savo astronominės poezijos A. Radžius paskaitė Baltimorės sėdaraugį susirinkime, kuriame dr. R. Zalubas skaitė paskaitą apie moderniąją astronomiją.

Vokietijoje A. Radžius parašė ir išleido Rimo Glūdučio slapyvardžiu eiluoatą apysaką vaikams „Žiogo Šokliuko smuikėlis“. Dalyvavo taip pat Kempeno poezijos mėgėjų almanache „Verpetai“. Be to yra buvęs Kempeno gimnazijos mokytojas, o Baltimorėje šeštadieninės mokyklos vedėjas.

(J. S.)

● Aleksandro Burbos, daug JAV-se pasidarbavusio kultūrininko, mirties 60-sias metines

Kun. A. Burba

minėsime kovo mėn. 27 d. Kun. A. Burba yra miręs 1898 m. kovo mėn. 27 d. Plymouth, Pa. Buvo kunigas, visuomenininkas, rašytojas, publicistas. Kilęs nuo Šiaulių, iš Pailių vienk. Kruopų valsč. Gimęs 1854 m. Baigęs kunigų seminariją Vilniuje buvo įventintas 1882 m. Jau seminarijoje būdamas pradėjo rašyti eilėraščius, kurie vėliau išėjo atskira knyga. Pirmoji jo paskyrimo vieta buvo žasliai ir čia jis greit įstengė įvesti lietuviškus pamokslus ir lietuvišką giedojimą. Rinko dainas, pasakas. Lenkų skundžiamas buvo keliamas iš vienos vietos į kitą, o klebonaujant Labanore už lietuviškų knygų platinti ir lietuviškas gaivinimą policijos suimtas ir uždarytas Gardino vienuolyne. Spardos draudimu bendradarbiavo „Aušroje“, „Varpe“, pastarajam paskirdamas gautas pajamas iš savo išspausdintos „Senkaus Jurgio“ poemos.

Nuolat lenkų fanatikų ir rusų policijos persekiojamas, paklause dr. J. Šliupo kvietimo ir atvyko į JAV. Plymoutho jo raginami lietuviai atsiskyrė nuo lenkų ir pasistatė savo bažnyčią. Tos parapijos klebonu kun. Burba išbuvo iki mirties. Plačiai varė agitaciją už lietuvių atsiskyrimą nuo lenkų ir kūrė savo atskirų parapijų. Jo įtakoje atsirado lietuviškos parapijos Mahanoy City, Mt. Carmely, Shamokine, Wilkes Barre, Scrantone, Philadelphiaje,

Pittsburghe, Chicagoje, Waterbury. Kaip Liet. enciklopedijoje liudijama: „Gyvuoju ir spausdintuoju žodžiu agituodamas, Burba 1890—1893 m. atskyrė Amerikos lietuvių nuo lenkų, paskelbė juos atskira tauta, kuri nuo to laiko meto pradėjo savarankiškai dalyvauti ir Amerikos, ir Lietuvos gyvenime“. Gausiai bendradarbiavo lietuvių spaudoje, 1894—1995 m. Plymouth, Pa., leido savaitraštį „Valtį“. Jo „Prozaiški Raštai“ išėjo jau po mirties. Gyvas būdamas spausdino savo poezijos knygeles, 1892 m. išleido naujai ištaisyta kalba Daukanto „Būdą“, metais vėliau — „Lietuvos istoriją“, 1897 m. su kun. Miluku išleido Donelaičio raštus. Tai buvo šviesi lietuvių asmenybė, kurią net Vaizgantas savo raštų XIV tome plačiau aprašė.

● Dr. K. J. Čeginskas, vienas iš knygos „Kovos metai dėl savosios spaudos“ autorius kelia mintį, kad mūsų šviesuomenė daugiau naudotųsi tautos principo mokslinėje veikloje. Šio Bendruomenės suorganizuoto leidinio pasirodymo proga jis rašo, kad šio leidinio „originalumą sudarė mėginimas įtvirtinti kolektyvinio darbo principą, kuris kaip reikiant dar nėra prigijęs lietuviškame mokslo pasaulyje (mūsų šviesuomenė dar nesusėpė pakelti aukštesnės kultūros pakopon liudyje buvusios tautos tradicijos)“. Dr. Čeginskas gyvena Muenchene ir dirba Amerikos Balse.

● Dr. J. Balys ir įžymus amerikiečių folklorininkas prof. Stith Thompson yra autoriai tik kų išėjusių knygų „The Oral Tales of India, kurią išleido Indianos Universitetas (Folklore series, No. 10, 1958, 448 psl.). Knyga duoda plačią bibliografiją ir Indijos pasakų motyvų tautosakinę klasifikaciją. Pačių pasakų tekstų ten nėra. Veiklas svarbus pasakų tyrinėtojams. Dr. J. Balys šiam veikalui paruošti skyrė daug laiko dirbdamas Indianos Universite 1948—1952 m.

● Lietuvos TSR katalikų kalendaris — tokiu pavadinimu yra išėjęs Kauno arkivyskupijos leidinys. Autorius — kan. dr. J. Stankevičius, Kauno arkivyskupijos, Kašiadorių ir Vilkaviškio vyskupijų valdytojas. Kalendaris — knygos pavaldalo, 118 pusl. Yra pažymėtos dienos, liturginės spalva ir šventės klasė, nurodymai apie tos dienos mišias, breviurių; šventųjų ir tautinių vardai, liturginės pastabos, laikas ir mėnulio atmainos. 117 pusl. Klaidos katalikų parapijos bažnytinio komiteto pranešimas ir statomos bažnyčios modelio fotografija.

● Lietuvos tarptautiniame filmu almanache. „International Motion Picture Almanac“, arti 1,000 puslapių leidinys, duodas informacijos apie viso pasaulio filmų pramonę, mini kaip lietuvių spaudos atstovą Hollywoodo Algirdą Gustaitį, mūsų bendradarbį, kuris palaiko ryšius su filmų studijomis, rašo filmų recenzijas, ruošia lietuviškos minties filmams.

● N. Butkienė, kultūrinio priedo bendradarbė, viename amerikiečių parengime Reading, Pa., pasakojo apie Lietuvą. Publikacija parodė didelį susidomėjimą Lietuvos klausimais; vietinė spauda tą taipgi aprašė.

● Latvių menininkų paroda surengta Reading, Pa., muzėjuje ir meno galerijoje. Tęsis iki kovo mėn. 30 d.

Roger Van der Weyden. Detale iš paveikslu, kuriame, vaizduojant Eucharistiją, siejama tai su šv. Mišų auka ir su Motina Sopulingąja, kurios kancija jungiasi su Jos Dieviško Sūnaus kancija; Mariją paplanko šv. Jonas, davisininko drabužiuose.

(Nukelta į 3 psl.)

MŪSŲ KALBA

RED. DR. PR. SKARDZIUS

DIDYSIS BALTISTAS

Prof. J. Endzelyno 85 m. sukakties proga

A. DUNDULIS, Chicago, Ill.

Siemet, vasario 22 d., sukako 85 metai nuo latvių kalbininko prof. J. Endzelyno gimimo dienos, todėl pravartu ir mūsų visuomenei bent truputį susipažinti su šiuo didžiuoju baltistu.

Keletas biografinių žinių

Jonas Endzelynas gimė 1873 m. vasario mėn. 22 d., Mickėnuose, Kaugurių vls., Valmieros (Valmiera) aps. Taigi, jo gimimo vietovė yra vidurio latvių tarmės plote, kuriame yra ne tik grynų latvių kalba, bet ir puikiai skiriantis tris pagrindines latvių kalbos priegaides: trumpinė, tęstinė ir lauztinė, ka nevisos jų kalbos tarmės turi. Vaikystės dienomis J. Endzelynas puikiai išmoko gryną latvių kalbą iš savo auklės, kurią jis labai dažnai pagarbiam prisimindavo jau ir universitete profesoriaudamas.

Būdamas 20 m. amžiaus, įstojo į Tartu universitetą studijuoti klasikinės filologijos, kurią baigęs ten pat studijavo slavų ir baltų kalbas bei ruošėsi profesorui.

1905 m. įsigijo lyginamosios kalbotyros magistro laipsnį, o 1912 m. Petrapilio universitete apgynė disertaciją "Sloviano baltiskie etudy" ir įsigijo daktaro laipsnį. Po to profesoriavo Charkovo universitete iki 1920 metų. Tais pat metais sugrįžo į Latviją ir pradėjo dirbti Rygos universitete, kur ir dabar dirba kaip baltų kalbų tyrinėtojas, bet labai gaila, kad jau ne kaip universiteto profesorius dėstytojas.

Mokslinių darbų pobūdis

Dar studentaudamas Tartu universitete bei ruošdamasis profesorui, o vėliau profesoriudamas Charkovo universitete, vasaros atostogų metu kiek tik atitrukdamas sugrįždavo į Latviją, kurią važiuotas arba pėsčias apkeliaudavo, sistemingai betirsdamas latvių kalbos tarmes. Jo rimtas mokslinis pasiūšimas bei geras savo gimtosios kalbos tarmių pažinimas labai daug nulėmė 1907-1910 m. nustatant latvių kalbos rašybą. Be to, jis apvalė latvių kalbą nuo germanizmų ir slavizmų bei, remdamasis gimtosios kalbos kalbiniais faktais, daug sukurė naujadary.

KAZIO ERINGIO

CALIFORNIA S. STATION
Tel. Virginia 7-9327
4824 S. California Ave.
Taisome automobilius prieinama kaina. Patyrę mechanikai.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA

is stoties WGES 1390 k. kasdien nuo pirmadienio iki šeštadienio nuo 8:30 iki 9:15 v. ryte, ir kas pirmadienį nuo 7 iki 8 vakare.
SEKMDIENIŠKIS radijo stoties WOPA 1490 k. ir FM 102.3 MC. 8:30 iki 9:30 ryte.
Tel. HEimlock 4-2415
7159 So. Maplewood Ave., Chicago 28

Jis parašė daug mokslo veikalų baltų kalbotyros srityje, nagrinėdamas ne tik latvių, bet ir lietuvių bei prūsų kalbas. Savo moksliniais veikalais išryškino santykius baltų su slavų bei germanų kalbomis. Naudodamasis kalbiniais pavyzdžiais, jis įrodė, kad kursoriai buvo baltų kiltis. Taigi, jis mokslininkai išsprendė ir etninį klausimą, kurį anksčiau kiti mokslininkai kitaip yra aiškinę.

Svarbesnieji jo mokslo veikalai yra: Lettische Grammatik 1922 m. (naujai papildyta ir išleista latviškai 1951 m.), K. Muelenbacho nebaigto latvių kalbos šešių tomų žodynas (Latviešu valodas vardnica, 1923-1945 m.), Latvijas PSR vietvārds — 1956 m. ("Tarybinės Latvijos vietovardžiai") ir daug kitų.

Ir lietuviams, studijuojantiems lietuvių kalbą, tenka pasinaudoti prof. J. Endzelyno mokslo darbais.

Reikia pažymėti, kad J. Endzelynas savo rimtais mokslo darbais latvių kalbai užtikrino atitinkamą vietą lyginamojoje kalbotyroje.

Endzelynas ir Būga

Kazimieras Būga, dar būdamas gimnazistu (1902 m.), jau pradėjo rinkti žodynę lietuvių kalbos medžiagą, o ypač į šį darbą dar labiau paniro, kai 1909 m. J. Endzelynas paskatino jį daugiau atsidėti lietuvių kalbos žodynui ir mesti K. Jauniaus mokslo būdingą, kad tarp K. Būgos ir J. Endzelyno vėlesniais laikais susidarė labai glaudus mokslinis bendradarbiavimas.

VIKTORO KOZICOS
Lietuvių, gazolino stotis ir auto taisymas
Atliekami motoro remontai, lyg. auto, dazymo darbai ir keičiamos dalys
CALL-ME-MOTORS CO.
6759 S. WESTERN AVE. PR. 6-963

RINOS & VANDENS
NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI
(Gutters & Downspouts)
STOGAI IR DUMTRAUKIAI
UŽ ŽEMIAUSIAS KAINAS

Dedame naujas plieno (copper alloy steel) rinas, kurių nereikia dažyti. Tasom rinas ant senų namų išsaminame iš vidaus ir nudažome. Senas rinas padarome kaip naujas. Plokišius ir pakilus stogus — Talson, remontuojame arba naujai dengiame. Dumtraukius bei "smokestacks" išvalome ir atremontuojame, arba naujus įtalsoname. Atliekame visus namo dažymo darbus iš lauko. Atliekame "tuckpointing" — mūro remonto. Esame pilnai apsidraudę Darbas garantuojamas. Atmeta diena ir naktį.
Lawnale 1-6047 arba
Rockwell 2-8778

MOVING

Is arti ir toliau šažinąs darbas
V. KARALIUS
4140 S. Albany Av., Chicago 32, Ill.
Tel. Bishop 7-2865
A. MINEIKIS
1630 W. 42nd St., Chicago 32, Ill.
Tel. CLiffside 4-3977

mas. Kaip teko patirti iš jauniesniųjų latvių filologų, prof. J. Endzelynas savo paskaitose labai dažnai naudodavosi K. Būgos moksliniais darbais ir labai ji vertindavęs.

Endzelynas užsienyje

Prof. J. Endzelyno mokslinis įnašas į lyginamąją kalbotyrą yra milžiniškas, todėl nenuostabu, kad jis yra gerai žinomas ir užsienio kalbininkams. Jis bendradarbiavo kalbotyrinėje čekų, italų, vokiečių, rusų ir lietuvių (Lietuvių Tautoje, Archyvu Philologicum) spaudoje.

Aišku, kad dėl jo mokslinių nuopelnų yra ne tik Latvijos akademikų, bet taip pat čekų, suomių ir sovietų mokslų akademijų narys korespondentas bei daugelio užsienio kalbininkų draugij, o jų tarpe net ir JAV Linguistic Society of America (nuo 1936 m.), garbės narys. Jis taip pat yra ir Vytauto Didžiojo u-to garbės daktaras.

Endzelyno pagerbimas

Chicago Latvių bendruomenė ir Baltų Filologų kuopa š. m.

Jau laikas užsisakyti Vėlykinius
Siuntinius į LIETUVĄ

O R B I S

SIUNTINIAI EINA APIE 4-5 SAVAITES LAIKO

SIUNCIAME: Vaistus, Maistas, Odą, Avalinę, medžiagą ir kita.
Siuntiniai pagal turinį gali būti maišyti, o svoris gali būti iki 44 svarų (20 kg.).

KAI KURIE STANDARTINIAI SIUNTINIAI

1. 22 sv. storų rūkytų lašinių	\$24.40
2. 22 sv. Apelsinų (oranges)	\$15.25
3. 50 gr. streptomycina, 1000 tabl. 50 mgm.	\$29.00
4. 50 pak. Amer. Chesterfield cigarečių	\$24.50
5. 50 pak. Amer. Chesterfield cigarečių	\$24.50
6. 50 pak. Amer. Chesterfield cigarečių	\$24.50
7. 50 pak. Amer. Chesterfield cigarečių	\$24.50
8. 50 pak. Amer. Chesterfield cigarečių	\$24.50
9. 50 pak. Amer. Chesterfield cigarečių	\$24.50
10. 50 pak. Amer. Chesterfield cigarečių	\$24.50
11. 50 pak. Amer. Chesterfield cigarečių	\$24.50
12. 50 pak. Amer. Chesterfield cigarečių	\$24.50
13. 50 pak. Amer. Chesterfield cigarečių	\$24.50
14. 50 pak. Amer. Chesterfield cigarečių	\$24.50
15. 50 pak. Amer. Chesterfield cigarečių	\$24.50
16. 50 pak. Amer. Chesterfield cigarečių	\$24.50
17. 50 pak. Amer. Chesterfield cigarečių	\$24.50
18. 50 pak. Amer. Chesterfield cigarečių	\$24.50
19. 50 pak. Amer. Chesterfield cigarečių	\$24.50
20. 50 pak. Amer. Chesterfield cigarečių	\$24.50

Turime eilę vaistų ir visokių prekių. Nauji medžiagų pavyzdžiai mūsų visuose skyriuose.

Reikalingi kaimo-raščiai, Kaimo-raščiai, Patarnavimas ir Informacija LIETUVIŲ KALBA. ADRESAS:
4414 So. Rockwell St. CHICAGO 32, ILL. Tel. YA 7-2445
Detroit ir Windsor:
578 Wyandotte St. E Windsor Ont. CL. 6-3982
GAIVA, 3570 W. Vernor, Detroit 16, Mich. TA 5-9783
298 Bathurst St. Toronto 2B Ont. EM 4-2810
Hamilton, Ont. JA 8-5257
Kenosha, Wisconsin, 4311 Sheridan Road OL 4-2373

KIEKVIENAS ZINO POSAKI: "TAUPLYK JUODAI DIENAI"

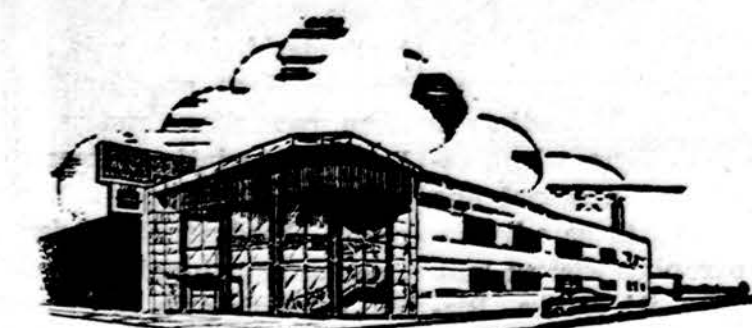
Bet ar daug kas iš jūsų taupote dėl saulėtų dienų — dienų, kada galėsite įsigyti tą, ko visą gyvenimą norėjai: keliauti, kad pamatyti pasaulį, įsigyti nuosavą namą, nusipirkti kur nors pažeistą — je vasarnami ir daug tam panašių įsigyti malonumų?

Ta galite pagreitinti pradėdami taupyti Universal Savings and Loan Bendrovėje, kur santaupos neša didelių dividendus ir yra apdraustos iki 10,000 dolerių per Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D.C.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 South Halsted Street Chicago 8, Illinois
T. Rypkevičius, Prezidentas Tel.: HAYmarket 1-2028
Atmeta kasdien nuo 9 iki 4 valandos. Ketvirtadienį nuo 9 iki 5 val. Šeštadienį nuo 9 iki 3 valandos. Trečiadienį uždaryta.

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE!

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 So. Western Ave. Tel. GROvehill 6-7575 Chicago, Illinois

Atmeta: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

vasario 21 d. šiam didžiajam savo mokslininkui bei patriotui surengė pagerbimo aktą, į kurį pakvietė ir Lietuvių Kalbos draugijos atstovus.

Prasmingą įvadinę kalbą pasakė G. Straumanis, o išsamų, bet gerokai suglaustą referatą apie J. Endzelyną skaitė fil. mag. Al. Kalninis.

Kaip ir pridera, minėjimo programą rengėjai sudarė iš latvių tautos kūrinių, o nesigriebė iš kitataučių lobyno. Pianistė Zai-ga Ore paskambino po vieną J. Medinco ir J. Vytolio kūrinių, o solistas Ernestas Kupcis padainavo vieną J. Kalninio ir du E. Darzinio kūrinius.

Latvių Kalbos draugijos var-dų didysis kalbininkas buvo pasveikintas per minėjimo rengėjų bei dalyvių.

Labai malonų įspūdį sudarė kuklios saluokės prasmingas minėjimui skirtas papuošimas. Stalas buvo užtiestas liaudies audinio staltiese. Šalia stalo stovėjo latvių vėliava. Ant sienos, virš stalo, kabėjo didelis prof. J. Endzelyno atvaizdas, o dešinėje pusėje ant stalo stovėjo tokio pat dydžio K. Muelenbacho paveikslas.

Žemiau prof. J. Endzelyno portreto ant stalo buvo išdėstytas jo mokslinių veikalų gražus rinkinys.

Po oficialiosios minėjimo dalies visi dalyviai buvo pavaišinti kavute ir pyragaičiais. Taigi, nors kukliai, bet prasmingai ir nuosirdžiai buvo paminėta prof. J. Endzelyno 85 m. sukaktis, o tuo pačiu ir tinkamai pagerbtas didysis baltistas ir nepalaužiamas latvių patriotas.

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMAI PRISTATOM Visokių rūšių MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Pres.

3039 So. Halsted St.

Tel. Victory 2-1272

Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai
Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Seštadieniais iki 3 val. popiet

DR. J. ir K. AGLINSKAI

GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 S. Kedzie Ave.
Pirmą dieną pagal susitarimą.
Dėl valandos skambinti telefonu
HEimlock 4-1562 nuo 2 iki 9 val. p.p. kasdien, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
Pritaiko akinius
6322 South Western Avenue
Val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 val. vak. Seštadieniais 10-11 val. Trečiadieniais uždaryta. Kiti laikai susitarimu.
Ofiso telefonas PR 8-3229
Rez. telef. WALbrook 5-5076

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
4701 South Damen Avenue
Kampus 47-105 ir Damen Ave.
Val. kasdien nuo 6-8 val. vak. Seštadieniais 2-4 val. vak.
Trečiadienį ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telefon. LAfayette 3-6048
Rez. WALbrook 5-5048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. HE 4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketv., penkt. 1-4 ir 7-9. Antr., 1-5, treč. ir šešt. pagal sutartį, sekmd. uždaryta.

WA 5-9106 RA 6-1190
DR. JONAS G. BYLA
NERVŲ-SMEGENŲ LIGOS, CHIRURG.
104 S. Michigan Avenue, Kamb. 615
Konsultacija tik susitarus

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. vidaus ligos
6317 South Western Ave.
Tel.: ofiso — REpublic 7-4900 namų — GROvehill 6-8161
Valandos: kasdien 7-9 val. p. p., šeštadienį 1-5 val. p. p., trečiadieniais uždaryta.
Dėl tikslaus priėmimo laiko (appointment) malonėkite susitarti telefonu ar asmeniškai, kad nereikėtų ilgai laukti.

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val. nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vak. Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadieniais pagal sutartį
Ofiso tel. VIRginia 7-0036
Residencijos tel. BEverly 8-8244

Ofiso HE 4-1414 arba RE 7-9700
Rez. RE 7-8607
DR. B. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso PR 6-3838, rez. RE 7-9199
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS (LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7-9 val. vak. Trečiadienį ir šeštadienį uždaryta.

Telefonas GROvehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE — PRITAIKO AKINIUS —
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienį
2422 W. Marquette Road
Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7 val. Trečiadienį ir šeštadienį uždaryta.
Tel. — REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS (Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: Pirm., antr., ketv., penkt., ir šešt., nuo 1-4 p. p. 6:30-8:30 val. vak. Trečiadienį ir šeštadienį uždaryta.

DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE — PRITAIKO AKINIUS —
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienį
2422 W. Marquette Road
Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7 val. Trečiadienį ir šeštadienį uždaryta.
Tel. — REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS (Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: Pirm., antr., ketv., penkt., ir šešt., nuo 1-4 p. p. 6:30-8:30 val. vak. Trečiadienį ir šeštadienį uždaryta.

Vanderwagen Bros.

• COAL • FUEL OIL

Use Our "Keep Fill" Service
Call
Portsmouth 7-8020

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.

Ofiso telefon. LAfayette 2-3210, jei neatsiliepiate, šaukite KEDzie 3-2368
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 S. Archer Ave.
VAL.: kasdien popiet nuo 12-3 val. vak., pirm., antr., ketv., 6-9 val. Trečiadieniais tik susitarus

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KIDKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
7156 South Western Avenue (MEDICAL BUILDING)
Pirm., antr., ketv., ir penkt., nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiadienį, 11 val. ryto — 1 v. p. p. Seštadienį, 11 val. ryto iki 3 val. popiet.
Office tel. RE 7-1168
Res. tel. WALbrook 5-3765

Res. tel. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2454 W. 71 St. (71 ir Campbell Ave.)
Tel. HE 4-1202 arba RE 7-9700
Val.: pirmadienį, ketvirtadienį, ir šeštadienį. Antr., ir penkt. 5-8 v. v. Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 2-4 p. p. Seštadieniais 9-11 ryto ir 2-4 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 2-4 p. p. Seštadieniais 9-11 ryto ir 2-4 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Office: 10748 South Michigan Ave.
Buto 1653 W. 103 St., Beverly Hills
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v. išskyrus trečiadienį. Seštadieniais nuo 1 iki 4 val. popiet.
Tel. ofiso — PULman 5-6766
Buto — BEverly 8-3946

Ofiso HEimlock 4-5415
Rez. HEimlock 4-3751
DR. A. NARBUTAS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Sv. Kryžiaus ligoninę
Pirmą pagal susitarimą

DANTISTAS
DR. J. A. PAUKSTYS
4253 So. Whipple Street (Arti Archer Ave.)
Valandos: nuo 10 iki 12: 2-6; 7-9 Seštadienį, 10-12. Trečiadienį, uždaryta. LAfayette 3-4949
Namų — CElarcrest 3-7766

DR. VLADAS PRUNSKIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 South Halsted Street
Kasdien 3-7 val. vak. Seštadienį, nuo 1-5 val. vak. Trečiadienį ir kitu laiku pagal sutartį.
Ofiso tel. VICTory 2-1484, Rez. 2437 W. 62nd St., tel. REpublic 7-8618

Ofiso telefonas — BISHop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue (Kampus Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki 9 val. vak. Trečiadienį ir sekmd. tik susitarus

DR. J. RIMDZUS
CHIROPRATOR
1428 Broadway, Gary, Indiana
Val.: pirm. 3-8 v. vak., šešt. 10-12 val. prieš piet. Kitu laiku pagal sutartimą. Tel.: Office Gary Turner 3-9902, Res. Ch-go BISHop 7-5833.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
Spec. ORTOPEDINES LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Sv. Kryžiaus ligoninę
Tel. REpublic 7-2290
VAL.: Pirm., antr., ketv., penkt., nuo 9 iki 11 ryto ir nuo 6-8 val. v. Seštadienį, nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave. YA 7-7381
Val.: 10 ryto iki 8 vak. (trečiadienį, uždaryta. Šešt. 10 v. r. iki 3 p. p.)

Duona ir įvairias skoningas bulkes kepa

BRUNO'S KEPYKLA
3339-41 S. Lithuanica Ave.
Pristatome į visas krautus ir restoranus, taip pat išsiunčiame į visus artimuosius miestus
Tel. CLiffside 4-6376

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopedas — Protezistas
Aparatų-Protezų, Med. bandai. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t.t.
Val. 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-11
ORTHOPEDIJOS TECHNINIS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PROspect 6-5064

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso telefonas 5-4410
Rez. telef. GROvehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m., 6-8 p. m.
Penktadienį, tik po pietų.
Trečiadienį ir šeštadienį pagal sutartį.

Ofiso telefon. CLiffside 4-2896
Rez. telef. LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street (kampas 47th ir S. Hermitage)
Val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 val. vak. Seštadienį, nuo 2 iki 6 val. išskyr. sek.

DR. FL. TALLAT-KELPSA
Ofiso 20 North Wacker Drive (Civic Opera House, kamb. 358)
Val.: kasdien 12 iki 4 val.
Telef. CENTral 6-2284
5002 West 16th St., Cicero
Val.: kasdien 5-8, Seštadienį, 1-2 val. Trečiadienį ir šeštadienį uždaryta.
Kitu laiku ir trečiadienį susitarus
Rez. telef. HEimlock 4-7060

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Bendra praktika ir moterų ligos)
Ofisas ir rez. 5100 S. Western Ave.
Tel. PROspect 8-1223 ar WE 6-5577
Ofiso val.: Pirm. 8-10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6-9 val. vak., Seštadienį, 2-4 val. popiet. ir sulig susitarimu.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GIB. 6-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street (71st ir So. Campbell Ave.)
Val.: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-9 v. vak. Antr

Prancūzų literatūrinės polemikos

J. DAINAUSKAS, Paryžius

Prancūzijos literatūrinėje spaudoje net užia nuo puolimų, polemikų bei atskirimų. Gal vienas įdomiausių puolimų, dviejų prancūzų kritikų, yra nukreiptas prieš Nobelio akademiją dėl 1957 metų literatūrinės Nobelio premijos pripažinimo Camusui. Jacques Laurent savaitrašty „Arts“ stengiasi parodyti, kad pripažinimas tokiam jaunam rašytojui (Camus turi 45 metus) taip augštos vertės premijos, ypač kad kiti rašytojai visą savo gyvenimą nesulaukia tokio pripažinimo, mažiausiai yra dideliu pakylidimu, o gal net ir didele nuobėde!

Tas kritikas tiek teranda paguodos, kad, esą, švediška akademija turinti gerą „uošle“ ir pripažinti premijas rašytojams, kurie jau išsiseimė, „išsi- baigė“. Jis mano, jog kaip tik šitaip yra ir su Camus.

Poliamas Camus

Tačiau kritikus „erzina“ ne vien tik Camus „jaunatvė“. Jie sako, jog juro Nobelio premijos nusikalto savo steigėjo intencijoms, kuris, steigdamas tą premiją, aiškiai paršė, jog literatūrinė premija turinti būti pripažintama autoriams veikalų, turinčių „augštos etinės vertės bei humanistines tendencijas“. Gi jury, sako, jau seniai elgiasi priešingai, pripažindama premijas tokiems rašytojams, kaip Gide, Hemingway, Faulkner. Esą ir dabar, eidama tuo pačiu „kreivuoju“ keliu, komisija pripažinti premiją Camus, kuris savo laiku yra buvęs egzistencialistas, Sartre prietelius, su pasiūlykšėjimu žiūrėjęs į visą pasaulį, kuris jam atrodęs bjaurus ir nuobodus. Be to, pradžioje buvęs labai raudonas, nors paskui ir pasikeitė. Ir ko gi, sako, galima laukti iš žmogaus, kuris taip lengvai keičia savo pažiūras? Esą, kiekvienas turis būti toks, koku jis pasireiškė jaunystėje, kiekvienas pasikeitimas tai tik vaidyba, nudavimas!

Irodinėdami, kiek nerimti yra Camus pasikeitimai, pamini visą virtinę autorių, kurie yra padarė Camus įtakos. Čia gana įdomus bruožas: kritikai reikalauja, kad literatūroje turi būti tam tikros vertybės ir tai vadinama literatūros teigiamos įtakos ir žmonės, gi kai tokią įtaką suksa — pyksta!!

Philippe Senart, analizuodamas Camus veikalus, stengiasi įrodyti, jog viskas, kas tuose veikaluose buvo palaikyta „didiąja metafora“, tėra paprasčiausiu reportazu, rašytojo susidomėjimu smulkiais problemomis. Užtat Senart ir nepasitebi „Mare“ bent kiek didesnių problemų, o vien tik medicinos techniniai klausimai bei sveikatos ar ligos fenomenai.

Lyginimai su nepremijuotaisiais

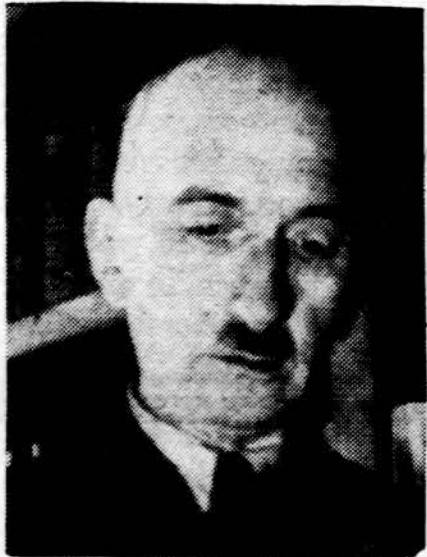
Tie prancūzų kritikai, paskelbę, jog švedų akademija tariamai nusikaltusi savo steigėjo su manyms, kiek tai liečia premijavimą rašinio moralinių vertybių, pridėda dar, kad akademija taip pat nekreipianti dėmesio ir į premijuojamų asmenų talentingumą. Kaip įrodymus tokiame teigime paremti nurodo faktus, jog vienas pirmųjų tos akademijos laureatų buvęs poetas Sully Prudhomme, jų teigimu, buvęs visiškai menkas poetas ir jog paskutiniuoju yra kaip tik Camus! Ryškesniam pavaizdavimui tos akademijos klaidų „Arts“ pateikia portretus kelių rašytojų, kuriems buvo pripažintos Nobelio premijos ir jų kontrankidatus, kurie tos premijos negavo, surišdamas tuos portretus romomis ir dar priedui pateikdamas premijuoto rašytojo portretą viršum kojomis, o negavusio premijos — normaliai. Tose „pozose“ randame: Nobelio premijos buvęs vertas, bet josios negavęs Valery ir greta jo Gide, nepamatuotai gavęs tą premiją,

nepremijuotas Claudel ir premijuotas — Mauriac, nepremijuotas Malraux ir premijuotas... Camus!

Ginčas dėl Malraux

Taip prancūzų kritikai puola savąjį rašytoją, tačiau, kai koks nors prancūzų rašytojas yra kritikuojamas svetimuju, tada prancūzų kritikai karštai gina savąjį. Kaip tik tame pat „Art“, š. m. sausio mėn. numery, buvo smarkiai ginamas Andre Malraux prieš Columbia universitetą profesorį T. E. Frohlock, kuris viename savo rašinių stengėsi „sugriauti legendas, supančias Malraux“. Pagrindinis profesorius Frohlock priekaištas yra gana keistas. Jis prikiša Malraux, jog pastarasis buvo pats pergyvenęs tų visų nuotykių, kokius pergyvena jojo rašinių veikėjai, ir jog nėra buvęs aprašytų įvykių vietoje, vykstant tiems įvykiams. Tiems užmetimams paremti Frohlock stengiasi pateikti „esminių įrodymų“.

Jean Cathelin, atsakydamas į tuos užmetimus, sako, jog net ir istorinio kūrinio atžvilgiu autorius „buvimas vietoje bei dalyvavimas įvykiuose“ visiškai nėra būtini; veik visi istorikai daugiausiai rašė pasiremami sumaniai parinktomis relacijomis, pranešimais, o ne savo atsiminimais ar betarpiu patirtais, pergyventais faktais! Gi

Francois Mauriac

Nobelio premiją laimėjęs rašytojas kas liečia Malraux, tai jojo kūrinių nėra istorijos veikalai, o vien dailiosios literatūros veikalai, kuriems nėra „privalomas“ reportažinis tikslingumas ar smulkmeniškas autentiškumas pateiktų įvykių. Net priešingai, autorius turis teisę jam pažįstamą medžiagą komponuoti vien savo nuožiūra. „Pagaliau“, baigdamas tas kritikas, rašo, „jei aplink Malraux susidarė kažkokia legenda, tai tas įvyko todėl, kad jam „prikerdav“ jojo veikalų veikėjų pergyvenimus. Gi jis nenorėjęs tų „spėjimų“ paneigti, kad jų nedamaskuotų“. Tai yra tikrai jau dinantis rašytojo pasisakymas, liudijantis apie jojo gilų susirsimą su jo paties sukurtais veikėjais, jojo kūrinių herojais!

PLANUOKITE ŠIŲ METŲ ATOSTOGAS JAU DABAR

Pasiruošę išanksto, gausite didesnį pasirinkimą kelionės priemonių ir būsite ramūs, kad nuvyksite į pasirinktą vietą.

SEGHEITI TRAVEL BUREAU, INC. parūpina netik kelionei bilietus, lėktuvais, laivais, traukiniais ir autobusais, bet taip pat organizuoja ekskursijas į įdomesnes vietas Amerikoje, Kanadoje, Meksikoje, Pietų Amerikos valstybėse, Europoje ir kitur.

Šiais metais organizuoja didžiulę akkursiją į Liurdą ir kitas šventas vietas, į kurias vyks lėktuvais ir laivais. Šiai ekskursijai vadovaus Kun. Antanas Miciūnas. Užsirašyti iki gegužės 5 d. 1958 metų.

Dėl pilnesnių informacijų ir kelionės dokumentų sutvarkymo kreipkitės į:

Seghetti Travel Bureau, Inc.

2451 SOUTH OAKLEY AVENUE

Chicago 8, Ill. Telef. YArds 7-3278-3279

E. Marčilionienė. — Tryliktoji stotis TT Marijonų koplyčioje prie „Draugo“, (keramika).

Priekaištai Mauriac'ui

Tas pats savaitrašio „Arts“ kritikas atremia užmetimus belų kritiko Pol Vandromme, kuris savo straipsny, užvardintame „Literatūrinė Prancūzijos politika“, prikiša Mauriac'ui, jog pastarasis per visą savo gyvenimą likęs „berniuku“, kad savo veikaluose nuo lat grįžtas prie savo vaikystės motyvų ir savo jaunystės mintyse tesugebąs rasti savo kūrybai medžiagos.

Panašiai savo priekaištus Mauriac'ui formuoja ir jaunasis Kanados kritikas Robert Germain, kuris sako: „vaikystės nostalgija, kuri nuolat pasireiškia Mauriac'o kūriniuose ir kuri rišasi su jojo baime prieš senatvę, privedė prie to, kad jis niekad nesugebėjęs prieiti prie subrendusio vyro amžiaus“. Todėl, laisvę atgavus, lietuvių dėmesys vienašališkai nukrypo į Vakarų. Lietuvos suaugimas su Vakarų tautų bendruomene daug kam atrodė kaip siektinas idealas. Todėl ir jaunesnįjį Lietuvos pedagogai svajojo apie V. Europos universitetus ir, kurie ten pateko, grįžo iš ten jau su Vakarų pedagoginėmis idėjomis. Tuo būdu žymesnįjį Lietuvos švietėjai ir pedagogikos dėstytojai buvo V. Europos universitetuose susipažinę su ten vyraujančiomis pedagoginėmis teorijomis bei srovėmis.

Vakarų Europos pedagoginės idėjos Lietuvoje plito ir per pedagoginę literatūrą. Toje srityje labai didelį indėlį yra davusi M. Pečkauskaitė, studijavusi pedagogiką pas žymiausią moralinės pedagogikos atstovą F. V. Foersterį ir vėliau išvertusį į lietuvių kalbą keletą jo veikalų, kurių ypač „Jaunuomenės auklėjimas“ turėjo labai didelį įtaką jaunimui ir jos auklėtojams ir davė labai stiprių moralinių impulsų visam Lietuvos auklėjimui.

Lietuvos universitete bręstanti nauja pedagogų karta gyvena jau Vakarų pedagoginėmis idėjomis. Nepaprastos įtakos tai kryptimi yra padaręs St. Šalkauskis, pats sukūręs labai giliai filosofškai pagrįstą, vispusišką bei racionalią pedagoginę

Lietuvos švietimo sistema

(Atkelta iš 1 psl.)

tinės krypties mokyklinio auklėjimo sistema, kurioje teorinės ir dvasinės vertybės buvo daugiau respektuojamos už praktines ir materialines. Tuo atveju Vakarų Europos pedagogika buvo daug priimtinesnė, negu ją ilgus metus „auklėjusios“ Rusijos, kurios ir bendras kultūrinis lygis buvo žemesnis negu Lietuvos. O po karo Rusijoje įsigalėjusi destruktivioji jėga, grasinusi net visai Vakarų kultūrai, bei grėsmės Lietuvai nieko gero nesiūlė, kada tuo tarpu Vakarų moksas, filosofija ir apskritai jos pažangos genijus nepaprastai imponavo Lietuvos besimokančiai jaunumenei. Todėl, laisvę atgavus, lietuvių dėmesys vienašališkai nukrypo į Vakarų. Lietuvos suaugimas su Vakarų tautų bendruomene daug kam atrodė kaip siektinas idealas. Todėl ir jaunesnįjį Lietuvos pedagogai svajojo apie V. Europos universitetus ir, kurie ten pateko, grįžo iš ten jau su Vakarų pedagoginėmis idėjomis. Tuo būdu žymesnįjį Lietuvos švietėjai ir pedagogikos dėstytojai buvo V. Europos universitetuose susipažinę su ten vyraujančiomis pedagoginėmis teorijomis bei srovėmis.

Vakarų Europos pedagoginės idėjos Lietuvoje plito ir per pedagoginę literatūrą. Toje srityje labai didelį indėlį yra davusi M. Pečkauskaitė, studijavusi pedagogiką pas žymiausią moralinės pedagogikos atstovą F. V. Foersterį ir vėliau išvertusį į lietuvių kalbą keletą jo veikalų, kurių ypač „Jaunuomenės auklėjimas“ turėjo labai didelį įtaką jaunimui ir jos auklėtojams ir davė labai stiprių moralinių impulsų visam Lietuvos auklėjimui.

Lietuvos universitete bręstanti nauja pedagogų karta gyvena jau Vakarų pedagoginėmis idėjomis. Nepaprastos įtakos tai kryptimi yra padaręs St. Šalkauskis, pats sukūręs labai giliai filosofškai pagrįstą, vispusišką bei racionalią pedagoginę

sistemą. Jo įtaka neapsiribojo vien buvusiais jo studentais ir apskritai katalikais pedagogais, bet siekė pradžios mokyklų mokytojų sluogsnis, nes mokytojų ruošimo institucijose vartojamas pedagogikos vadovėlis buvo parašytas pagal St. Šalkauskio sistemą.

Apskritai Lietuvos mokyklinis auklėjimas atsiėmė į tradicinę pedagogiką, pagrįstą didžiojo dvasiniais vertybėmis ir siekiančią įvesti augantį žmogų į bendrąją žmonijos kultūrą bei brandinti jį kultūrinėmis vertybėmis. Tačiau tuo atžvilgiu Lietuvos gimnazija gerokai skyrėsi nuo tų gimnazijos rūšių, kurios rėmėsi daugiausia klasikinės kultūros pažinimu — senųjų kalbų ir graikų-romėnų kūrybos studijavimu. Nutoldama nuo klasikinės krypties, Lietuvos gimnazija siekė išlaikyti pusiausvyrą tarp humanistinių ir tikslųjų mokslų iš vienos pusės ir tautinių vertybių pažinimo iš kitos pusės. Jos programoms numatė neblogą klasikinės literatūros pažinimą; istorijos kursas turėjo jaunimą plačiai supažindinti su klasikinės kultūros išsivystymu ir jos įtakomis moderniajai Vakarų kultūrai; gamtos, matematikos, fizikos ir chemijos mokslai turėjo paruošti jaunimą tikslųjų mokslų studijoms; Lietuvos istorijos ir lietuviškosios kūrybos pažinimas turėjo jaunimą supažindinti su tautinės kultūros apraiškomis ir padėti jam suprasti savo tautos vertybes bei jos kultūrinį įnašą į bendrąją žmonijos kultūrą. Tuo būdu Lietuvos gimnazija buvo daugiau teorinės krypties, nes joje vyravo teoriniai dalykai; tačiau ji nebuvo atitrūkusi ir nuo praktinių klausimų, nes teoriniai tikslųjų mokslų principai buvo daugiau aiškinami ryšium su jų praktiniu pritaikymu; praktišką atspalvį turėjo ir joje einami meninio lavinimo dalykai. Tuo būdu lietuviškoji mokykla jungė savyje antikinę kultūrą su moderniaja pažanga, humanistinius ir realiuosius mokslus, tarptautines tendencijas ir tautines asperacijas, teorinę siste-

mingumą ir praktinio gyvenimo reikalavimus.

Nors dalis jaunesniųjų pedagogų gyvai domėjosi naujomis pedagoginėmis idėjomis ir naujais pedagoginiais sąjūdžiais, tačiau apskritai modernistai pedagogai Lietuvoje didelio pasiekimo neturėjo. Kaip švietimui vadovaujančiuose sluogsnuose, taip ir mokytojuose Lietuvoje nebuvo sugriautas įsitikinimas, kad didžiųjų praeities pedagogų sukurta tradicinė pedagogika nėra tai, ko būtų galima lengvai išsižadėti. Įvairūs modernių srovų iškeliami nauji auklėjimo principai Lietuvoje paprastai sukeldavo susidomėjimą, buvo dažnai palankiai vertinami, tačiau didelių entuziastų sekėjų jie nesuradavo. Modernieji auklėjimo principai buvo suprantami taip, kad jie tinka tradiciniam auklėjimui papildyti ir jam pajvairinti, bet ne jam pakeisti. Pvz. moderniam savarankiškumo bei veiklos principui buvo visur pritariama ir sutinkama, kad mokymas neturi remtis vien mokinio pasyviu jam perteikiamų žinių pasisavinimu, o turi pagrįstas savarankišku mokinio veiklumu; tačiau pati modernistų kitados karštai siūloma darbo mokyklos sistema Lietuvoje nerado pritarimo. Apskritai Lietuvoje vyravo įsitikinimas, kad mokykla, organizuota pagal moderniųjų srovių atstovaujamas vienašališkas teorijas, negali duoti to išauklėjimo ir išlaikyti to mokslo lygio, koku gali didžiutis tradicinė pedagogika pagrįsta mokykla.

Į šviesesnę ateitį

Iki nepriklausomybės atgavimo lietuvių buvo daugiausia tik šeimos ir Bažnyčios auklėjami. Mokyklą lankė tik jų mažuma, ir jos įtakon buvo lietuvių atšargiai priimamos ir vertinamos. Drauge su nepriklausomybe prasidėjo organizuoto mokyklinio švietimo gaidynė, nes tada susidarė sąlygos jaunimui siekti didesnio bendrojo ir specialaus-profesinio išsilavinimo.

Mokyklinis švietimas kas metai absorbuo vis didesnius jaunimo sluogsnis. Paskutiniaisiais nepriklausomo gyvenimo metais mokyklose, pradedant vaikų darželiais ir baigiant aukštosiomis mokyklomis, apytikriai mokėsi kas šeštas Lietuvos žmogus. Mokslo bei išauklėjimo buvo siekiama įvairiose mokyklose, ir jis buvo dar papildomas jaunimo organizacijose. Vaikų darželiai bei aikštelės, pradžios, vidurinės, sanitarinio, prekybinio, ūkinio ir kitokio lavinimo mokyklos, kursai ar dar kitais vardais vadinamos institucijos sudarė didelę ir sudėtingą Lietuvos mokyklinio švietimo sistemą kuri ugdė bei formavo naują lietuvių kartą su naujais įvairių sričių vadais ir specialistais ir kuri žadėjo Lietuvai daug pašangesnę ir šviesesnę ateitį.

Kraujo rutuliukų skaitiklis

Commonwealth Engineering bendrovė išrado specialų kraujo rutuliukų skaitiklį, kuris su dideliu tikslumu suskaito, kiek yra kubiniame milimetre vieno rutuliuko kraujo rutuliukų. Iki šiol tuos rutuliukus skaito technikai, kurie paprastai padaro klaidą maždaug 16%. Dabar kiekvieną rutuliuką atžymi tas išrastas įtaisas, atskirai nustatydamas raudonųjų ir baltųjų rutuliukų skaičių.

ADOMAS VAITKEVIČIUS

Angliu ir Alyvos Pardavimas

Telef. R.Epublic 7-5803

Visu rūšių namų apšildymo sistemoms įvedimas, perdėrimas ir pataisymas.

Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas.

ATLAS FUEL Co.

ATSTOVAS

4919 So. Paulina Street

Telef. P.Rospect 6-7960

SKOLINKIŠ

STANDARD

UŽ

ŽEMESNĮ NUOŠIMTĮ

TAUPLYK PAS

STANDARD

Stipriausioji Chicagos Bendrovė

Turtas \$60,000,000.00

Atsargos Fondas \$5,700,000.00

Chartered and Supervised by the U. S. Government

JUSTIN MACKIEWICH, Prez.

DARBO VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 v. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniai nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Trečiadieniai visai neafidarama.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: Virginia 7-1141

K. GASIUNAS SIUVĖJAS
MOTERŲ ROBI
Pirma moteriškų kostiumų ir palų užsakyk. Iš įvairių kailių užsakyti palai duodami žymėjimui. Jie toli pralenkia savo kokybę gatavų ir pigiau kainuoja.
6715 SOUTH MARSHFIELD AVENUE
Chicago 36, Illinois Tel. R.Epublic 7-6329

ANTANAS TVERAS
DIPL. LAIKRODININKAS
Gerųjų firmų laikrodžiai, brangenybės, religiniai dalykai (devocionalai), prekės dovanoms.
2646 W. 69th St. RE. 7-1941

PADEKIME ARTIMIESIEMS LIETUVOJE IR ŠIBIRE

Artinasi Velykos, o mūsų artimieji neišdrįsta prašyti vaistų, apdarų, o ypač maisto, todėl susirūpinkime ir paskubėkime suteikti jiems velykinį džiaugsmą, pasidomėdami tikrai vertingus stundinius per mūsų visiems žinomą lietuvišką įstaigą, kuri siūnia aukščiausios rūšies prekes iš Europos valstybių už žemiausias kainas iki 44 svarų. Mūsų stundiniai pilnai apmokėti. Aukštesnėsios kainos, pažymėtos raidė S, — Šibirui.

No. 32 \$55.65-S. \$58.00	No. 37 \$48.45-S. \$50.80
11 sv. rūkyto kumpio	10 sv. vynuogių cukraus
5 sv. kvietinių miltų	5 sv. medaus
2 sv. kakavos	5 sv. džiovintų vaisių
2 sv. bekono	4 sv. sviesto
2 sv. dešros	4 sv. kepenų pašeto
1 sv. 13 oz. sviesto	3 1/2 sv. vėštenos
1 sv. 13 oz. margarino	1 sv. kakavos
1 sv. pieno miltų	1 sv. šokolado saldinių
1 sv. kiaušinių miltų	7 oz. Jello-O
1 sv. šokolado	160 kubikų buliono
1 sv. kavos	
1 sv. medaus	No. 39 \$26.00-S. \$29.25
15 oz. razinų	10 sv. kvietinių miltų
8 oz. keptimui puiv.	9 sv. taukų
	5 sv. monų
No. 33 \$30.50-S. \$32.85	5 sv. ryžių
20 sv. kvietinių miltų	5 sv. cukraus
18 sv. kiaušinių taukų	1 sv. 11 oz. makaronų
1 sv. kiaušinių miltų	1 sv. pipirų
	2000 tabl. sakarino

Siųsdami užsakymus raštu, rašykite aiškiai adresu ir pridėkite čekį. Darbo valandos, išskyrant šventadienius, 9-6 val.

PATRIA GIFT PARCEL CO.

3741 W. 26th St., Chicago 23, Ill. USA. Tel.: CRawford 7-2126

SKYRIAI

3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. USA. Tel.: LAfayette 3-2021

6908 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio, USA.

Universal Parcels Service Co., 1267 W. Fulton St. Grand Rapids 4, Mich., USA.

YERKES HARDWARE
Telef. GROvehill 6-9314
Elektros Reikmenys — DAŽAI:
DUTCH BOY; MARTIN SENOUR ir kt.

KOTON dažai, kuriuos galima naudoti
ir litingame ore — lyjant.

6822 So. Western Ave., Chicago 36, Ill.
Pas mus galite apmokėti elektros ir gazo sąskaitas.

BŪKITE VISA ŠEIMA DRAUGE

...šeimos grupinė nuotrauka jums
patiks tiek pat, kiek jūs patinkate
vienas kitam.

BŪKITE VISADA DRAUGE

Atvykite ar patelefonuokite dar šian-
dien laiko paskyrimo reikalu.

VICTOR STUDIO

VYTAUTAS GRIGAS
Fotografas

Vestuvines nuotraukas darome namie,
bažnyčioje, vestuvėse ir studijoje.

2517 West 69th Street
Chicago 29, Ill.
Telef. REpublic 7-0040

PAVASARINIS IŠPARDAVIMAS

MES GAVOME DIDELĮ KIEKĮ RINKTINIŲ VILNONIŲ
MEDŽIAGŲ UŽ LABAI MAŽAS KAINAS VYRŲ IR
MOTERŲ EILUTĖMS IR PALTAMS

VYRISKAM KOSTIUMUI
3 1/2 yardo
MEDŽIAGA
Specialiai tik \$6.50

VILNONE VYR. KOSTIUMUI
worsted (Sharskin) medžiaga
regul. vertė \$8.50
specialiai už jardą
tik \$4.50

VYRISKIEMS PALTAMS tikros
vilnos medžiaga.
kaina \$9.50, dabar
už jardą tik \$5.50

MOTERIMS VILNONE PALTAMS MEDŽIAGA už žymiai
papigintą kainą

SPAUSDINTO SILKO CREPE
vertė \$2.50 už jardą ir aukštesnė
specialiai už jardą tik \$1.00

MŪSŲ KLIENTAMS NEMOKAMAI AIKŠTELĖS AUTOMOBILIAMS
PASTATYTI KRAUTUVĖ PATOGI Vėdinama ir erdvi

HELFAND'S TEXTILE COMPANY

1210 So. Union Ave. Telefonai: MOntroe 6-1210
VERTINGOS NEMOKAMOS DOVANOS
UŽ KIEKVIENĄ PIRKINĮ SEEley 3-8806

Krautuvė yra atidaryta kasdien, įskaitant ir šeštadienius, nuo
9:30 ryto iki 5 val. vakaro Šeštadieniais uždaryta

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store

5515 SOUTH DAMEN AVENUE

ALL PHONES — WALBROOK 5-8202

MARCH — KOVO 20, 21, 22 d. d.

MARTELL THREE STAR COGNAC	Fifth	\$4.98
HENNESSY THREE STAR COGNAC	Fifth	\$5.19
IMPORTED FRENCH BRANDY	Fifth	\$3.29
GRAIN ALCOHOL 190 PROOF U.S.P.	Fifth	\$4.89
CINZANO VERMOUTH Dry or Sweet	Fifth	\$4.39
IMPORTED ITALIAN WINE Blackberry, Raspberry, Cherry	Fifth	\$2.29
IMPORTED CANADIAN WHISKEY	Fifth	\$3.98
IMPORTED SCOTCH WHISKEY	Fifth	\$3.69
STEINHAGEN (URQUELL) GIN	Fifth	\$3.98
PRAGER BOCK BEER Case of 24 — 12 oz. Bottles	Case	\$2.59

Dainuojamos pasakos

DR. J. BALYS, Washington, D. C.

Ne visos pasakos yra pasakojamos, yra ir tokių pasakų, kurios turi daug įterptų dainuojamųjų posmelių, jie ripuojami pagal tam tikrą melodiją, kuri dažnai yra labai paprasta, rečiatyvinio pobūdžio ir primena raudas, o neretai yra išsytta ir į pilną melodiją, kaip dainose. Tie patys posmeliai, arba su mažais pakeitimais, pasakoje kartojami daugelį kartų. Tokias pasakas netaip įdomu skaityti, įdomiau jų klausytis. Maži vaikai jas labai mėgsta, taip 5-7 metų amžiaus, kai vyresnieji jiems tokias pasakas pasaka, paskaito ir paripuoja posmeliais.

Folklorininkai jau seniai atkreipė dėmesį į šios rūšies pasakas, kaip tam tikrą perinamąjį tarpinį tarp pasakojamosios ir dainuojamos tautosakos. Tuos dainuojamus įtarpus nagrinėjo Gerhardas Kahlo savo disertacijoje (Die Verse in den Sagen und Maerchen, Jena 1919). Šitokių pasakų turi rytai ir vakarai, slavai ir germanai, netrūksta jų ir lietuviuose. Jurgis Dovydasaitis, stropus tautosakos rinkėjas, kurio surinkty dainų rinkinys buvo išleistas jau 1930 m., dabar davė stambų tokių pasakų rinkinį, kurių ten yra net 59. Visos jos naujai užrašytos, jau po antrojo karo, ir daugiausia jų yra iš rytinių Lietuvos sričių.

Knygos "pratarinėje" sakoma, "Ruošiant Lietuvos liaudies pasakų rinkinį, vienos pasakos buvo užrašytos bendrine kalba, kitos — užfiksuojant būdingesnes tarmės ypatybes. Knygoje spausdinamos pasakos taip, kaip jos buvo užrašytos: vienos — bendrine kalba, kitos — paliekant tarmės leksikos, sintaksės ypatybes ir būdingesnes darybines žodžių formas. Visų pasakų taisyta rašyba, skyryba, taip pat tarmės fonetika. Tais atvejais, kai tekstuose pasitaikydavo neišbaigta mintis ar trūko loginio ryšio, redaguojant buvo įrašyti atskiri žodžiai ir sakiniai, paimant juos į lauztinius skiaustus. Kadangi daugelis rinkinio pasakų užrašyta šaltininkų rajone, Dieveniškių, Jurgelionių apylinkėse, taip pat Baltarusijos respublikoje, Zietelos ir Gervėčių apylinkėse, kur, greta lietuvių kalbos, kalbama lenkiškai ir baltarusiškai, pasakų žodyne yra nemaža skolininių. Tačiau žodynas nekeistas, o knygos pabaigoje pridėdamas žodynelis. Dalis tekstų buvo užrašyta 1951-1954 m., o jų dainuojamųjų įtarpų melodijos — 1956-1957 m." (p. 6).

Reikia pasakyti, kad tai yra pirmas toks leidinys lietuvių kalba, ir labai vertingas. Užrašymai, kaip atrodo, palikti be žymesnių pakeitimų (išskyrus tuos, kurie suminėti "Pratarinėje"), paliekant liaudišką stilių ir žodyną, visur duoti tikslūs šaltinių nurodymai arba metrika, muzikai (B. Uginčius, L. Dutkevičiūtė, J. Jurga ir kt.) užrašė dainuojamųjų įtarpų melodijas. Žinoma, popieriuje neįmanoma viskas šimtaprocentiniu tikslumu užrašyti, fonografas ar magnetofonas būtų idealus dalykas, tačiau jis nevisur prieinamas pavartoti dėl aparatūros ar elektros srovės stokos. Vis dėlto dainuojamiesiems posmeliams užrašyti J. Jurga kartais ji pavartojo. Tiesa, šios rūšies pasakas lengviau ir ranka užrašyti, nes jose daug dainavimo, mažai teksto.

Viena pasaka yra ištisai dainuota išdainuota, pasakojamo teksto visai neturi (nr. 3: Bobutė ir ožiukas). Rinkinyje yra daug gyvulinių pasakų, bet yra ir stebuklingųjų (pvz. net trys Eglės ir žalčio pasakos variantai, nr. 28, 29 ir 41), yra buitinių pasakų (apie tris seseris, nr. 44-45), pasaka išvirtusių baldžių, kaip "Verkianti skriptė" (nr. 50-52), formulinių pasakų (nr. 55-56). Taip tematiką gana įvairi, tik vis savo forma taikoma mažiems klausytojams. Knygos gale pridėti melodijų variantai, paaiškinimai (kur, iš ko ir kada užrašyta), pagaliau duotas retesnių žodžių žodynelis.

Šalia svetimžodžių, yra ir retų bei senų lietuviškų žodžių, įdomių išsireikšimų ir retų formų, pvz.: "Kas šile, kas medys (t. y. miške, J. B.), ateikit pas man rytų rytuo, vakarų vakaruot" (p. 213); "na ir tadeik bočius pasakė... nūnaik daugest parausta" (p. 295); "padėk Dievas artojama u... Padėk Dievas ju m u, aketojėliai!" (p. 299). Įdėtos geros pasakotojų fotografijos, tik gaila, kad nepaduotos smulkesnės jų biografijos. Didžioji pasakotojų dalis moterys. Knyga gražiai išleista ir įrasta, geras popierius, graži gaidų spauda. Apskritai leidinys bus įdomus folklorininkams, kalbininkams, muzikams ir jauniems pasakų mėgėjams.

Lietuvių liaudies pasakos su dainuojamais įtarpais. Užrašė ir paruošė Jurgis Dovydasaitis. Vilnius, Valstybinė grožinės literatūros leidykla, 1957. 350 psl. Tiržas 5000 egz. Spausdino "Raidė" Kaune. Rb. 8.50.

loje ne vien apie čiurlionių gražią interpretaciją, bet taip pat ir apie mūsų meilę savajai liaudies dainai, nežiūrint kokioje formoje ji bebūtų perteikiama.

Genialusis Čiurlionis, ansamblio šefas, buvo didelis liaudies dainos adoratorius, todėl labai tikslingai ansamblio pakrikštijimas jo vardu ir bekompromisiniai liaudiško charakterio linijos nutiesimas visai ansamblio veiklai. Betgi nereikėtų pamiršti ir kito aspekto — Čiurlionis visa savo esybe ryškėjo veržliu progresyvumu. Ar tai nepareigotų ansamblio meno vado vybę darytis naujesnių kelių? — Tūlas atsakytų vokiečiuose paplitusiu iš ispanų liaudies skolinu posakiu: "Dem Burschen, dem das Brot schmeckt, braucht man nicht auch Knoblauch zu geben" (Bernui, kuris gardžiojasi duona, nebereikia duoti česnako). Šamojus telieka samojum ir, anaipat, tuo nenorima įtarti, jog ansamblis panašią spekuliaciją samoningai vers tųsi. Norima tik priminti, kad laikas pajusti stagnacijos, arba kaip prof. Žilėvičius pasakytų "tūpčiojimo vietoje", pavojų.

Besidairant naujesnių kelių, ansambliui nuosirdžiai linkėtina pasvarstyti tokią sugestiją: paruošti programą vien iš K. V. Banaičio vėliausiai harmonizuotų liaudies dainų. Jose, kaip gal niekam iki šiol, kompozitoriui pavyko pagauti ir iškelti mūsų tautosakos savito charakterio sibičius niuansai. Apie jų augimą meninė vertė esame girdę iš mūsų bei svetimų muzikos autoritetų. Dėl kontrasto prisimintina mūsų tautosakininko dr. J. Balio "Dirvos" skiltyse pasakymas apytikriai tokiais žodžiais: "Bijau, kad tikri liaudies dainininkai, išgirdę tokią disonansą (Banaičio) suharmonizuotas savo dainas, užsikimšė ausis". Kategoriskai ignoruojant tokią subjektyvią nuomonę, čia pat dera priminti, jog mūsų liaudies disonansas pakentė ne mažiau, negu tai daro šių laikų modernūs žmogus. Argi konsonansinė harmonija gaubė linealinio kontrapunkto dėsniais subūdovotas "sutartines", skuducų muziką ir k.? Savo laiku didžiojo moderniosios muzikos koryfėjaus Igor Stravinskio mes tas sūkis: "Grįžkime į praeitį — ir tai bus pažanga!" atrodė paradoksu, tačiau dabar, K. V. Banaičio harmonizacijų atveju, jis tampa giliai prasmingu.

Jeigu augščiau minėtoji sugestija čiurlioniuose rastų atitinkamo atgarsio ir jų gražusis laivas iškeltų naujas bures, jau iš anksto būtų galima pasidžiaugti jo sėkmingu plaukiojimu savose maršėse ir pranašauti platesnių horizontų atsivertimą. Gero vėjo!

Mes mokame Angštą Dividendą!

MIDLAND
Savings and Loan Association

PER 40 METŲ VISI LIETUVISKI KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4838 Archer Avenue Tel. LA3-6779
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Latvija, Estija ir visas Rusijos dalis

Nuo 1 iki 44 sv. viename siuntinyje. Mes primame siuntimui įvairius siuntinius su naujais daiktais. Valstai siuntiniam oro ar paprastu paštu. Mūsų krautuvėje yra įvairių medžiagų, odos, ir šiauriniams reikalingų daiktų. Krautuvė atidaryta kasdien nuo 10 v. r. iki 8 v. v.

TRANS-ATLANTIC PARCELS SERVICE CO.
1855 W. 47th St. Chicago 9, Ill.
Tel. FRontier 6-6755

Persodinta širdis
Dr. Edgar F. Berman, chirurgas "Sinajaus ligoninės" Baltimorėje, perkėlė vieno šuns širdį į kito šunies kūną ir taip persodinta širdis veikė dvi valandas, kas pagristai duoda galimybės spėti, kad artėja laikas, kada netinkamą širdį bus galima pakeisti kita.

Lietuvių Prekybos Namai

PAVASARINIS PREKIŲ IŠPARDAVIMAS

Prekės be brokų, sugadinimų,
s-tos be Finansų Kompanijų.

VISKAS URMO KAINOMIS

9x12 linoleum, geros kokybės, įvairiausių spalvų, tik \$6.00
General Electric prosai, parduodami po \$12.95, pas mus tik \$7.95
Toasteriai G. E. ar Toastmaster, parduodami po \$22.00, pas mus tik \$12.50
Radio aparatai, parduodami po \$22.00, pas mus tik \$14.50
Puikiausios lempos, įvairių spalvų, 2 pėdų augščio, parduodamos po \$12, pas mus \$3.00
9x12 kilimai, 100% vilna ar nylon, puikiausių spalvų, nuo \$39 iki \$69
Stiklo stumdomom durim knygų spintos tikrai už \$29.00
Rašomieji stalai su 4 stalčiais, ažuolo ar raudono medžio \$29-\$99.00
Virimui porcelano gazo pečiai su prijungimu \$69-\$89.00
Šaldytuvai, 8 kub. pėdų, Admiral ir kiti \$159.00
Skalbiamos mašinos — skalbia 10 svarų į 1/2 valandos \$89.00
Televizijos aparatai, 21 inch. Rec. tikrai \$69.00
7 dalių valgomojo kamb. baldai, riešuto medžio su formica viršum, tik \$149.00
Svečių kambario baldai: sofa ir fotelis, vilna ar nylon, 1958 metų, tik \$149-\$229
Šimtai kitų prekių nuo vidutinės iki augštos kokybės už žemesnės negu urmo kainas

Lietuvių prekybos namuose jūs rasite viską ne tik pigesnėmis kainomis, bet ir naujausio stiliaus. Ne veltui visi kartoją: Kas tik turi gerą skonį, viską perka pas Lieponį.

Kiekvienas pirkėjas gaus gražią žydinčią Gardiniją gėlę Velykoms, tik atėjusią iš Floridos

Furniture Center, Inc.

3224 SO. HALSTED STREET
Tel. Victory 2-4226

Prekyba veikia Pirmadienį, ketvirtadienį, sekmadieniais 9-9 val. 9-6 val. 12-5 val.

PERKRAUSTYMAI - MOVING

Pigus sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Dėl artimų ir tolimų distancijų. Saukite sekantį.

ANTANAS VILIMAS

3415 SO LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — FRontier 6-1882

NARIAI LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO B-VIŲ LYGOS

Kuriose Kiekvieno Santaupos Yra Andrausios iki \$10,000.00 — ir Paslaugos Nuodoms Namų Isgijimui Lengvomis Salygomis

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 S. Western Ave. Chicago 36, Ill.

CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 S. Paulina St., Chicago 9, Ill., YRds 7-0145

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 West 47th Street Chicago 32, Ill.

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
2430 South Halsted Street Chicago 8, Ill.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th St., Cicero 50, Ill. tel. TO 3-8131-32

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 South Halsted Street Chicago 8, Ill.

Čiurlionio ansamblio repertuaras

J. ZDANIUS, Evanston, Ill.

Prieš paskutinį čiurlionių koncertą Chicagoje spaudoje su tam tikru akcentavimu buvo anonisuojama naujas ansamblio repertuaras. Šitai mus ypač mąsino ir su gražiomis viltimis koncertan sugūžėjome lyg į kokius atlaidus.

Tikrai, koncerto programa buvo beveik visa nauja. Jai atranka, atrodo, ir vėl daryta iš tokių dainų, kurių melodijos duotųsi tempiamos ant šabloninio harmonizavimo kurpalio. Gražiai, nuosirdžiai ir švariai išpildytos tariamai "liaudine harmonija" apipavidalintos dainos didžiąja dalimi savo siauruteje nuobodžiai giminųjų trijų (I, IV, V) laipsnių skalėje nuolat besikartojančiais tercijų bei kvintų sąskambiais ilgai nui darsi įkyriai permatomos ir lyg cukrelio saldumu kuteno klausą. Tiesa, kiek atvangos teikė kompozitoriškos (šimkaus, Zilėvičiaus, Juzeliūno) plunksnos palieštos dainos, bet jų buvo vos kelios ir visumoje programa nebuvo skirtingesnė, negu anksčiau girdėtosios. Absoliučiai visos išpildytųjų dainų entuziasingas katčių palydėjimas by-

MOVING
A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervedimus iš vieno į artimų atstumų.

TEL. BISHOP 7-7075

LUOŠŲJŲ EISENA

"Tarybų Lietuvos rašytojai"

Praėjusių metų pabaigoj okupuotoj Lietuvoj pasirodė stambi, veik 600 puslapių, knyga — "Tarybų Lietuvos rašytojai". Išgirdę apie jos pasirodymą, pamėnėm tai būsią antologiją. Ne, tai pasisakymų rinkinys. Leidėjai aiškina įvadė, jog jie siekė šia knyga "padėti mūsų skaitytojui pažinti žmones, kurie šiuo metu kuria lietuvių literatūrą".

Ką gi, idėja neblogo, bet ar nepilniau visapusiškiau atspindi kūrėjų jo pati kūryba? Šią abejonę labai ryškiai pajuto K. Boruta, vaizdžiai pastebėdamas.

"O apie savo gyvenimą ką galėt rašytojas daugiau pasakyti, kaip kiekvienas kitas žmogus? Nebent tiek, kad gyveno ir dar kai ką parašė. O raštas toks dalykas, kaip savo šešėlis: niekur nuo jo nepabėgsi. Iš jo skaitytųj susidaro vaizdai apie rašytoją. Tik, deja, ir tie raštai, kaip ir visos gyvenimas, laiko sąlygoti, tai dažnai nei vaizdo, nei šešėlio".

Dar grubiau, tiesiogiau ir teisingiau šio autobiografijų rinkinio esmę paklaida aptaria Vytautas Gira:

"Autobiografija iš esmės maža tesiskiria nuo anketos: ji mės, mokesis, parašas... Jeigu tie sausi faktai ir būna kartais lydimi spalvingesnių muzikinių iliustracijų, tai jos dažniausiai praskamba herojine tema: žiūrėk, koks aš esu, kaip aš prasimaušiau per gyvenimą, kaip už augau idėjai kaip ir meniškai. O mūsų rašytojai ir krūtinę autobiografijose irgi turi savo potekstę: pasiūlymą, koks aš buvau ir atviras, na ir pamiltie manė".

Ir toliau:
"Tad ne šioje knygoje įsikiškite rašytojo. — Čia jis paraudoja su fraku, nenatūralus, pompastiškas, net pasipūtęs. Įsikiškite rašytojo jo kūryboje, net toje, kurioje jis visiškai nekaltas apie save. Ir netikėtai vizitinėmis kortelėmis".

Liepsningas komunizmo šauklys
Šie persekiojimai nėra reikalingi laisviesiems lietuviams skaitytajoms. Su nepasitikėjimu atvertę knygą, jie žino, kad neras joje teisybės, bet tam tikrą tuščiažodžiavimą, begales meilę ir kokios propagandos. Ir nesuklys. Nekalbant apie tokius plunksnagraužius, kaip T. Tilvytis ar A. Jonynas, užsiskęjančiai šūkalojančius apie posmus, besiliepsnojančius iš širdies, laimingus, kad "tarybinis gyvenimas leidęs jiems suvokti, kad tikras mūsų amžiaus poetas turi būti liepsningas komunizmo šauklys", tremties skaitytos žino, kad net ir kiti, rašytojo pripažinimą gavę nepriklausomybės laikotarpiu autoriai, privales savo biografijose pagarbinti "slovingąją" partiją ir lipšnią pamotėlę Rusiją. Ne nuostabu, kad žvilgtelį į tą storą knygą taip, tarsi taip būtų diktantų pundas. Visi autoriai vienodai primokyti gyvenimo realybės ką galima sakyti ir ko nereikia — kurgi rastumei nuo širdumo krislę! Su širdgėla ir užuojauta pagalvoji apie kaikiurias asmenybes, teberašančias vergovės tyrliaukiuose. Net ir raudonasis Boruta užkliudo netyčia jų vidinę tragediją.

"Kaip (mūsų kartos žmogus) čia galėjo išgyventi savo paprastą nuoseklų gyvenimą ir atlikti savo darbus, iš visų pusių nedaugytas ir neblaškytas, juk visai tai ėjo per jo galvą, o jis gi ne akmuo. O ir akmuo mūsų krašte retas kuris ramiai išguldė savo vietoje. Tai ką bekalbėti apie žmogų! Jis nebent kaip tas mūsų dainose pakelės akmenėlis, per kurį visi ėjo, važiavo, trinkėjo..."

Rodas nieko nesitikėtum iš šios knygos. Tačiau akyliav ir skaidūs ir nuodugnai pažūrėjus, jos pasirodymas reikšmingas ir aktualus daugeliu požiūriu.

Bendradarbių sąstatas

Žvilgtelėkim visų pirma į knygos bendradarbių sąstatą. Kas gi tieji, kurie tveria Viešpaties 1957 metais lietuvišką raštą? Labai mišrus elementas. Greta žinomų vardų — Putinas, Boruta, Ciurlionienė, Venclova, Simonaitytė, stovi pirmosios okupacijos sąrašas (Baltušis, Zilionis, Mieželis), pagaliau visai jauni žmonės — Rudokas, Soja, Lankauskas, Just. Marcinkevičius, Širvyas. Nežiūrint jų kūrybinio pajėgumo norisi tikėti, kad vis dėlto jie yra pakopos augščiau visiškų mažaraščių, kaip Kelių, Janušyčių, Mišnių, Tautkaičių bei Kazanavičienių. Reikšminga, kad į lietuvišką literatūrą kuriančiųjų gretas įsirausti ir keli gegužiniai kacapėliai — kažkoks Pavlas Gelbakas, Tatjana Rostovaitė, rašantieji... rusų kalba. Pagaliau, lygiai kaip lapkritiniame parade, vienodai šalia rikiuotėji ir žmonės, tiesiogiai maža bendro turį su grožinės literatūros kūrimu, kaip, sakysim, Tarasėnka ir K. Vairas-Račkauskas.

Pasigendami vien J. Graičiūno, R. Mackonio ir A. Miškinio (tai natūralu — gal jų smegenėliai dar neperskalauti devyniais propagandos vandenėliais), bet ir tokių "liepsningų šauklių", kaip Churginas ir Jonas Marcinkevičius. O gal ir jiems kaip panelei Tautkaičiai Požėlienei, įvyko gyvenime didelė tragedija: nieksingų žmonių apšmeižta skaudžiai nukentėjau. Gyvenau penkeris metus Kazachstane... (psl. 481). Gal ir jie, Pranskas-Zaliočio pavyzdžiu "taupo Berijos smurto auką".

Kaip išgyveno vokiečiai

Ši perspektyva — šiandien tu, o aš rytoj — nuspalvina bendrą pasisakymų toną. Priėję anketoj 1941-44 metų laikotarpį, visi bando vieną ar kitą pabrėžti per šį anketos punktą. Čia atsiveria visa gama žmogiskosios menkystės. Taip, sakysim, išėjusi į pensiją ištverkė L. Janušytė parodo save pačią visoj neestetikojo nuogybėje:

"Likau okupacijos metu žemaitijoje ir gastroliavau po kaimus, kaip prityrusi, nebrangiai imanti, tik ką iš Paryžiaus grįžusi siuvelė". Kaina už tualetus tikrai buvo nedidelė: iš storių buozių už palaidines su išsiuvinėtomis skaisčiomis tulpėmis, radastomis imdavau po porą kilogramų lašinių, iš ponesnių buozių, pageidaujančių vien žalių rutelių — miltai. Pa mačiau tada, kokia gausybė puičių dorų žmonių gyveno mūsų kaimuose engiami buozių-buozių, kiek daug yra tų laukiančių, kad greičiau pareitų sa voji Raudonoji Armija!...

Julius Butėnas sakosi vokiečių išgyvenęs kaip pelė po šiuo ta, nors nepaaiškina, kaip "lietu-

viai nacionalistai" leido jam mokytojai Merkinė. Užtat kaip nuopelną priskiria sau, kad... "su didžiausiu žingeidumu sekęs, ką praneša Maskvos radijas".

Dramaturgas St. Kapnys meta teatrališką pozą:
"Hitlerininkams užpuolus Tarybų Sąjungą, aš nesusėjau pasitraukti iš Lietuvos. Perkeltai išsireiškiant man tada iškrito iš rankų plunksna".

Dar herojiškiau save pavaizduoja Zilionis, čia pat užuominomis kažin ką šantažuodamas:
"Laikiau savo sąžinės ir garbės reikalu — neduoti nė vieno žodžio hitlerinės okupacijos pakalikų spaudai. Tytė! panašiu atveju ne visuomet reikią vien pasyvumą".

Tuoju po karo aš buvau įteikęs išleisti dar hitlerinės okupacijos metu slapta rašyto romano rankraštį. Nepavyko. Vėliau dar porą rankraščių. Vėl nepavyko... Kas čia kaltas — čia nevieta kalbėti. Tiek tepasakysiu, kad šių rankraščių "ap tarimų" ir "redagavimų" įstai gos daug pasakytų. Ir ne tik apie mane".

Būdingas reiškinys, kad tie asmenys, kurie šiuo metu yra vadovaujančiose pozicijose, atsako į šį paragrafą drąsiau ir atviriau. Tais augščiau minėtas "komunizmo šauklys" A. Jonynas aiškina politiniu nesubrendimu, dangstosi susidėjusiomis gyvenimo aplinkybėmis, liga, be sąlyginė Lietuvos meile ir t. t. Jų žodinė akrobatika šiuo atveju mums mažai turi vertės.

Kautynės su miško broliais

Bet iš kitos pusės, tik dėka jaunųjų rašytojų drąsnesnio išsipasakojimo mes galime susidaryti pilnesnį vaizdą apie kitą, mūsų nepažįstamą, laikotarpį. T. Tilvyčio vadinamu "gruvių" sių ir degėsių atstatymo, kovos su besislapstančiais žmogžudžiais, šeimų sujungimo į bendrus masyvus" laikotarpį. Ne nuostabu, kad daugelis vyresnės kartos žmonių — Buivydaitė, Ciurlionienė — skundžiasi sirgusios nervų pairimu, hipertonią ir josios palydu — depresija. Juk ministras A. Venclova pasisako pražilęs per šį audringą pokario laikmetį su aštria "klasių" kova, daug kuo jam priminusia mūsų.

Tai kautynės su miško broliais, apie kurių egzistenciją par sitaria Kiela (psl. 233) ir Mozurinas:

"Atsimenu 1948 m. man teko būti komandiruotėje buvusio Lazdijų apskrityje, Leipalingio valsčiuje. Leipalingis — neturtingas Daugijos miestukas, labiau panašus į kaimą, apsuptas didžiulių miškų, kelėsi naujam gyvenimui. Bet jo apylinkėse placiai siautė nacionalistinių banditų gaujos, trukdydamos normalų gyvenimą. Per trumpą laiką buvo nužudyti trys partorgai ir pats miestukas smarkiai apiplėštas".

Kolektivizacijos skerdynių gėda.

Dar daugiau abejonių širdyje bus sukėlęs (net ir labai para-

dusiems rašytojams), atrodo, vienas tikras poetas neturi būti vedžiojamas už rankos, kad tikras kūrėjas turi gyventi savo galva". Nelabai įtikėtina, kad šis pilietis, kuris toličiau beveik prisipažįsta įskundęs partijai savo gimines, kada nors išmoktų taip gyventi ir kurti, bet gal jo svajotoji tema "mano kartos likimo tema" neduoda ir tikrie siems bundantiems talentams ramybės.

"Lietuvos kaimas sunkiai kėlėsi iš po amžiaus jį slėgusių ežių. Pirmos kolūkinės vagos buvo gausiai aplietos artojų krauju, artojų, kurie išdrišo vienas kitam ištieti ranką bendram darui ir bendrai laimei. Mažai patyrę vadovai taip pat darė daug klaidų, kurios su savim nešė auka. I visa tai buvo skaudu žiūrėti. Norėjosi rašyti širdies krauju, rašyti atvirai, bet tuo metu susidariusi taryb. literatūros gyvenimo laikavimo, gražinimo tendencija įgavo per daug didelę galią".

Savaime suprantama, kad sovietinės rašybos paviršutiniškumą, plaukimą paviršium dabar komunistai suplaka su asmenybės kultu, bekonfliktiš kumo "teorijos" suklestėjimu Stalino apogėjaus metais. Kai, sakysim, A. Jonynas atvirai pa sako, kad "kaikurie redaktoriai kartais išskėstomis rankomis priimdavo iliustratyvius silpnus eilėraščius, kuriuos būda vo eliuojamos bendrosios politi nės tiesos, jau seniai žinomos iš laikraščių", — jis mums nie ko nauja nepasako. Linksmiau darosi, kai jis mušasi į krūtinę (nežmirškim Sirijos Geros per sepmio!), kad turįs pripažinti "ir savo, kaip poeto, didžiulę kaltę; aš nesupratau, kad kiek

DeMere's Lounge
CONTINUOUS ENTERTAINMENT EVERY NIGHT
• THE EMBASSY BOYS
• JIMMY CLAYTON, at the piano.
"Come Visit Chicago's Newest Lounge"
OPEN LATE
Your Host
FRANK "Cowboy" DE MERE
Tel. — PR 8-9170
2603 West 63rd Street
Coming March 19 — CHARLEY PHONEY, piano playing comedian.
PERKRAUTYMAI IR PERVEŽIMAI
Joks darbas ne per rimas. Žemiausios kainos.
Saukite:
BOB LORDD
CLiffside 4-3844
Days — Evenings

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė

PRECIN PHOTO STUDIO
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.
4058 Archer Avenue
Telefonas Virginia 7-2481

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS
K. GINEITIS
6402 S. Fairfield Ave., Chicago 29
Tel. HEimlock 4-8037

Vertimai — Pilietybė — Laiškai
duoda pamokas. Prieš karį baigęs Chicago universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios.
(3-čas augštas, durys po kairę, arti 63-čios gatvės ir California Ave.)

MOVING
Naujos specialios didelis sunkvežimio su pils apdanga. Pigus ir sąjūdingas patarnavimas.
R. ŠERENAS
3047 W. 67th St., Chicago, Ill. WAilbrook 5-8063

GAVENIOJE VALGYKITE SKANIAI... Naudokite

Ypačingai skanų Europietiška kaimo sūris, jis primins jums senąją tėvų sūrį. Parduodamas čia (Chicagoje), jį su apylinkės kauntavėje. Jei ten neturi, tuojau paskambinkite mums.

C. E. ZUERCHER & CO., Chicago 7, Ill. 1032-1034 W. Fulton Street MOntroe 6-6692

SIUNTINIAI LIETUVON IR ANAPUS
Pigiausia siųsti per "ANAPUS"
Tuojau reikalauk kainaraščių adr.:
"ANAPUS", 17070 Ludlow St., Granada Hills, Cal.

ly, kaip J. Simkaus ir A. Venclovos autobiografijose.

Pirmasis, rodos, nedaug kalba apie save, o daugiau apie savo buvusį mokytoją Matą Untulį. Jo vaizdelis kažkaip užuominomis, kontrastu pabrėžia prarają, kurią ima praregėti pasidavėliai-praturteliai tarp savęs ir ujamos tautos. Gal nepagailės redaktorius vietos, jei šį epizodėlį pacituosiu ištisai.
"Matas Untulis" konkrečiai apie komunizmą stanciją Tar. Sąjungą gana dažnai pasisakydavo kritiškai.

1940 m. M. Untulis užėjo į "Tarybų Lietuvos" redakciją, susirašęs ištisą sąrašą visokių "negerovių". Pasitarę ir pasigin čiję, tą sąrašą perpus sumažinom.

— Ponu daraisi, — pagrąšino jis tada man. — Pas tave net įeiti sunkiau darosi.

Praėjo sunkūs Tėvynės karo metai. Kartą visiškai netikėtai Vilniuje, vegetarinėj valgykloj matau: sėdi prie staliuko tarsi pažįstamas, bet labai pablogusio veido žmogus sausą grikių košę, užsisirėdamas rūgščiu pienu. Priėjau arčiau, žiūriu — Matas Untulis! Mane užplūdo gerų prisiminimų ir visokių sentimentų banga. O jis sėdi, kaip iš mežio išskaptuotas smūtkelis, tik akys šypsosi.

— Tai iš kurgi, kaipgi? — buvau bepradėdęs klausinėti.

O jis man:
— Ar dar neįspėjai? Apsirengęs buvo pilkšvais mi linukais, apsiavęs medpadžiais, su kaimietiška nešmenėle, panašia į elgetos tarbą, su minkšta lapine kepure.
Buvau bebėdąs teirautis, gal reikia kokios nors materialinės (Nukelta į 7 psl.)

DIDIS INVENTORINIS IŠPARDAVIMAS

STEIN TEXTILE BENDROVĖ YRA

pirmoji, kuri parūpino vilnonių ir šilko medžiagų siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą — už žemas kainas!
Gauta nauja siunta vilnonių anglų medžiagų. Didžiausias pasirinkimas siuntimui į užsienį, taipgi ir savam vartojimui.
Geriausios ANGLISKOS ir "Worstead" MEDŽIAGOS KOSTIUMAMS, PALTAMS, kurių kainos paprastai yra \$9.80, dabar už jardą tik... \$4.50
60 colių vilnonės medžiagos ir "flannel" vyriškiems ir moteriškiems kostiumams tik... \$1.89
48 colių užuolaidoms bei uždangoms medžiagos vertės iki \$2.98, tikiai... \$1.39
Grynų spalvų Fortisan ir Metallic Cloth užuolaidoms tik \$1.09
Atvykite į STEIN TEXTILE ir patys įsitikinkite. Su kiekvienu pirkiniumi virš \$20.00 gausite vienai suklei medžiagos kaip dovaną.
Pirkę už \$50.00 ar daugiau gausite medžiagos vyrišk. kostiumui.
Pas STEIN'A jūs rasite didelį pasirinkimą įpildams medžiagų ir nuotakoms "lace", satina, taffeta, "brocades", Shantung ir t. t. Taip pat liekanas medžiagų pamušalams už baisiai pigias kainas.

STEIN TEXTILE CO.
1306 SOUTH UNION AVENUE
1 blokas į rytus nuo Halsted St. 1½ bloko į pietus nuo Roosevelt Ed. Atidara 7 dienas savaitėje iki 5:30 val. vak.
Tel. MOntroe 6-8152. FREE PARKING. kitoje pusėje gatvės.

Liet. krautuvė. Sav. broliai Gregoravičiai
Dažai, Alyva, Stiklas, Frankai, peiliai namt. reikmenys, vandentekio įrenginiai ir elektriniai reikmenys.
1901 West 47th St. Tel. LA 3-4139
PEOPLES HARDWARE & PAINT CO.

Pradėkite taupyti šiandien: turėsite rytoj!

Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje — **BRIGHTON SAVINGS AND LOAN!**

Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki \$10,000.00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKUS, Sekretorius

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais, antradieniais, penktadieniais, 9 v. r. iki 4:30 p. p.
Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Ketvirtadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak.

Atliekame didelius ir mažus automobilių remontus. Lyginimas, dazymas. Elektrinis suliedinimas. Parduodame automobilių dalis.
Sinclair gazolino stotis "PAGALBA".
Sinclair gazolino stotis "PAGALBA" — A. Stanevičius, sav.
2641 West 71st St. (Kampus Talman Ave.)
Telef. PROspect 8-9842, Namų telef. WAilbrook 5-5934

ALEX BRINAS
GENERAL CONTRACTOR & CARPENTER
2715 WEST 43RD STREET, PHONE LAFAYETTE 3-9751
Visų rūšių darbai: medžio, mūro, cemento, plasterio, elektros, plumbingo ir kiti. Garažai, butų ir biizno patalpų pertaisymai. Geras darbas — nebrangios kainos!

DIDELIS PASIRINKIMAS BALDŲ!
Moderniai atremontuotose patalpose rasite didžiausį pasirinkimą moderniausių baldų, T.V. ir Radio aparatų, ir kitų namams reikmenų.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, sav.
ROOSEVELT FURNITURE Co.
2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30

JONAS GRADINSKAS
J. G. TELEVISION CO. • 2512 W. 47th St. • Chicago, Ill. 6-1988
RADIAI, PATEFONAI, TELEVIZIJOS, ORO VESINTUVAI
DUODAM IŠSIMEKOTINAI. PRIIMAME SENUS. TAIŠOM
NEŠIOJAMAS FM
radijas. Be to, 2-jos trumpos bangos, 2 skalės, tono kontrolė, skalės sviesos, 2 antenos, medžio kabinetas, perėjimas dirželis: galima naudoti namų elektrą.
Atidara kasdien lig 6 val. v. pirm. ir ketv. lig 9 v.v. sekmd. uždaryta

CRANE SAVINGS AND LOAN ASS'N
2555 WEST 47th STREET LAFayette 3-1989
B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir ad. o.k. as

Mokame augštus dividendus. Keičiame čekius. Parduodame ir perkame valstybės bonus. Taupytajoms patarnavimai nemokami.
Pradėkite tųpyti atidarydami sąskaitą šiandien. Apdrausta iki \$10,000
Darbo valandos: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro; antradieniais, penktadieniais, trečiadieniais, uždaryta, o šeštadieniais, nuo 9 iki vidurdienio

LIETUVIŲ LITERATŪROS ISTORIJOS CHRESTOMATIJA

J. KUZMICKIS, Anglija

Praėjusių metų pabaigoje valstybinė grožinės literatūros leidykla Vilniuje išleido K. Korsako ir J. Lebedžio redaguotą didelio formato "Lietuvių literatūros istorijos chrestomatiją". Po šia antrašte stambiomis raidėmis pažymėta, kad tai — "feodalizmo epocha".

Pratarmėje tvirtinama, kad, "studijuojant literatūros istoriją, būtina reikšti pažiūrą į pirminius šaltinius, svarbiausiųjų raštijos paminklų tekstus". Toliau užsimenama, kad "šitokios chrestomatijos išleidimas juo labiau aktualus, kadangi ankščiau išleistos senosios lietuvių literatūros chrestomatijos bei raštų rinkiniai (E. Volterio, M. Biržiško, J. Gerulio ir kt.) yra pasenę, neatitinka šių dienų reikalavimų" (5 psl.).

Pasirodo, kad ši chrestomatija renge išsitas kolektyvas: "Daugumos tekstų nurašymą iš šaltinių ir jų transkribavimą dabinė rašyba atliko R. Mikšytė, ji taip pat išvertė kai kuriuos tekstus iš svetimų kalbų į lietuvių kalbą ir prisidėjo prie atskirų žodžių paaiškinimų... rotografuotuosius tekstus spaudai parengė K. Doveika. Skyrių literatūrinis įvadas ir anotacijas apie atskirus rašytojus parašė K. Doveika ir K. Korsakas, kalbinius įvadas — J. Kruopas". Pagaliau pabaigoje pateikiama žodynėlį sudarė — "Lietuvių kalbos istorijos ir dialektologijos sektoriaus darbuotojai (V. Ambrasas, K. Morkūnas, N. Palušytė ir kt.)".

Šios didžiulės chrestomatijos turinį sudaro: XIV a.-XVI a. vidurio raštija; XVI a. vidurio - XVII a. vidurio raštija; XVII a. vidurio - XVIII a. literatūra; XIX a. pirmosios pusės literatūra (pirmadant Liudviko Rėza, Ant. Klementu, D. Poška

ir baigiant A. Baranausku). Pabaigoje — priedai: M. Rusovianas, A. Kulvietis, S. Rapolionis, M. Strijkovskis, Lietuvos statusas, M. K. Sarbievijus, Ks. Bogušas, J. Simkevičius, J. Goštautas, Kl. Kairys ir Karolina Pranauskaitė.

Tekste įdėta 56 iliustracijos, o pačiame gale — žodynėlis (pvz., n a b a g a s (sl.) — vargšas; oficialas (sl.) — valdininkas prie vyskupo pasauliečiams reikalingas tvarkyti; bažnytinis teisėjas ir pan.).

Ši chrestomatija — tikrai vertingas leidinys, nors, be abejo, ir jame apstu "dialektinio materializmo". Pvz., apie vysk. Ant. Baranauską taip tvirtinama: "Jaunystėje pasireiškė kaip didžiulio talento poetas, A. Baranauskas, tapęs augstu dvasininku, prisigėrė bajoriškos klerikalinės dvasios, nutolo nuo liaudies ir jos kultūros, atitruko ir nuo lietuvių literatūros" (449 psl.). Tačiau savo ruožtu nepamiršta pažymėti, kad vyskupas poetas "geriausiuose kūriniuose išreiškė lietuvių liaudies protą prieš socialinę ir nacionalinę carizmo priespaudą".

Tačiau tą tendenciją atsveria paties poeto kūrinių originalios kopijos (Saulėtekis), "Anykščių šilelio" net dvi senosios spaudos kopijos, o taipgi "Lietuvos senovės paminėjimo" originalas ir trijų laišku ištraukos. Būdinga, kad "Pasikalbėjimo Giesminko su Lietuva" duotos tik ištraukos...

Chrestomatija, kaip minėjau, didelio formato, 526 psl. apimties. Redaktorius — P. Čiurlys. Viršelius V. Jukūno. Techn. redaktorius V. Serapinas. Korektorės A. Tarasevičienė ir P. Samardokienė. Tiražas — 12.000 egz. Tai, tiražas nedidelis.

KULTŪRINĖ KRONIKA

• **Petras Babickas**, ilgesnį laiką svečiavęsis JAV-se kovo mėn. 19 d. išplaukė į Rio de Janeiro, kurį tikisi pasiekti balandžio 1 d. Mūsų dienraščio bendradarbis Jūrai Galaišytei Clevelande prieš išvykdamas P. Babickas pasakojo:

— Velykas jau tikuosi švęsti Brazilijoje ir daugių margučius su seniai matytais draugais. Išsivežti labai daug ir labai gražių išpūdžių, nes čia per 10 mėnesių savo viešnagės, sutikau labai daug įdomių ir vertingų žmonių, patyriau daug naujų dalykų. Apie šiuos papasakosiu tautiečiams Lotynų Amerikoje, o ilgai, gal — būt, ir pasakelsiu knygos pavidalu.

Paklaustas apie savo naujus kūrinius, pasakojo:

— Turiu trumpų apibraižų rinkinį "Trys pasauliai", kuriame vaizduojama Lietuvos grožybės bei kitų kraštų keistenybės. Turiu eilėraščių rinkinį "Dienos ir dainos", bet jį turbut išleisti Brazilijoje. Turiu planą, savo knygą "Gyvenimas — laimė", išėjusią Kaune 1940 m., kurios tiražo didžiulė buvo sunaikinta, perdėbęs išleisti J.A.V. Yra jau ir leidėjas. Rengiu spaudai "Tūkstantis veidų" (mano pusės amžiaus atsiminimai), kuriuos žadėjo išleisti Jonas Karvelis.

Kelionių knyga jau parengta. Ją leis Vladas Vijeikis. Bus gausiai iliustruota. Taip pat dail. Vl. Vijeikis išleido mano "Gintaro kranto" III laidą, kuri yra gausiai iliustruota ir greit pasirodys knygynuose.

Aštuonerius pastaruosius metus nebuvau išleides nei vienos savo knygos ir tik dėka tokių kultūrininkų, kaip Vl. Vijeikis, J. Karvelis, bei J. Balčiūnas turiu dabar galimumo per kelius mėnesius atpirti savo apsilėdimą.

Apie Amerikos lietuvių spaudą P. Babickas atsiliepia:

— Ji padarė geroką pažangą ir turėtų didesnės įtakos tautiečiams, jei vengtų ilgų ir tuščių polemikų, dezorientuojančių priegautį jėgą. Tokiais "Aidais" bei "Lituanus" betkuri tauta galėtų pasididžiuoti.

Mūsų rašytojas augstos nuomonės apie JAV jaunimą:

— Jis yra puikus, veržlus, patriotiškas ir gabus. Deja, atrodo, nepakankamai turi paramos iš vyresnės kartos. Aš nežinau ar kitos tautos J.A.V.-se rengia Jaunimo kongresus, ar renka parašus bei peticijas, ar dalyvauja dainų bei šokių šventėse, kaip mūsų. Bet jau to vieno pakaktų, kad prieš lietuvių jaunimą nuimtume kepurę, ką su dideliu malonumu ir aš darau, liūdnas jame daug sekmes ateities darbuose ir laisvės kovos fronte, į kurį jis žengia tiksliai ir gerai pasirengęs.

• **"Užburti lobiai".** Neseniai Nidos Knygų klubas Londone išleido 22-ą savo leidinį — dr. Jono Balio "Užburtus lobius" — lietuvių liaudies sakmes.

Knyga 95 psl., tačiau įdomi, turtinga. Dedikacijoje autori sirašė šiuos prasmingus žodžius: "Šią kuklią knygėlę, kurioje sukauptos lietuvių tautos pažūrų ir turtų ir pinigų, skiriu išėjimams tautiečiams, tikėdamasis, kad pinigų meilė nenustels artimo ir lietuvių meilės".

"Aiškinamosiose pastabose" dr. J. Balyš iškelia mūsų tautosakos senumą ir ilgai sustoja prie tradicinio turtų slėpimo, kurį jis išveda iš lietuvių tikėjimo į pomirtinį gyvenimą: "Padavimai ir archeologija rodo, kad senovėje buvo tikima, jog miręs žmogus ir toliau gyvena savo kape kaip "gyvas numirėlis", todėl jam reikia visko, kuo jis naudojosi gyvas būdamas: maisto, ginklų, įrankių, papuošalų ir kitų gėrybių" (8 psl.). Šiai seniausios, pridera pasakojimai apie didelius turtus, paslėptus mūsų pilikalkniuose, pilnas auksos skrynias, kurias sargo užburtos karalaitės, o jei kartais leidžiama kuriam laimingam mirtingajam kiek pasisemti, tai "tik dukart", pilną kepurę ar kišenę, o per daug godus ir neatsargus paprastai nukentia (plg. 9 psl.).

Vėliau, geležies gadynėje, turtai jau nebebuvo dedami su numirėliu, bet žmogus dar gyvendamas, juos užkasdavo į žemę, kad po mirties galėtų jais "pasinaudoti". Krikščionybės laikais pradėta bartis už tokį turtą naikinimą ir gąsdinti: "Kas taip elgsis, bus nubaus tas šiam gyvenime gana skaudžia bausme, o po mirties bus vaidantis" (10 psl.). To įtakoje atsirado tikėjimas, kad numirėlis, užkasęs turtus, po mirties turi vaidintis ir prašyti artimųjų, kad atkastų jo turtus.

Minimas ir paparčio žiedo įskiejojimas, kuris panašus į užburtų turtų paėmimą. Tas tikėjimas ryškus lietuviuose, nors jis užtinkamas ir slavų kraštuose. Tekste sakmės sugrupuotos apie užbūrimą ir tiesiamos įvairiais variantais. Knygelė kruopščiai parengta. Įdomi paskaityti, įdomi pavartoti. Kadangi jos kaina nedidelė, ją galės įsigyti kiekvienas, kuriam brangi senovė bei mūsų tautosaka.

Knygelės pabaigoje pridėta santrauka anglų kalba — *Enchanted Treasure* (Summary and References). (J. K.)

Chicago, švariausias ir moderniausias Piknikų Daržas — **BUCO DARZAS** **WILLOW WEST INN AND PICNIC GROVE** 83rd St. and Willow Springs, Rd. Willow Springs, Illinois

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

su iš anksto apmokėtu maitu ir 100% garantuoti

NAUJI DAIKTAI, MEDŽIAGOS, ODA, VAISTAI, MAISTO PRODUKTAI

Geriausioji rekomendacija mums, tai daugelis tūkstančių klientų visame Jungt. Amerikos Valstybių krašte

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

220 So. State Street, Chicago 4, Ill.

Ar esate matę mūsų puikų medžiagų (vilnonių, sintetinių, medvilninių, odų, šepetėlių, kojinių, etc., pasirinkimą?

Mūsų firma turi savo atskirą sutartį su Inturistu Maskvoje nuo 1947 m.

Nemokamai vieta mūsų klientų automobiliams pastatyti. Telefonas: **WABASH 2-9354** Reikalaukite naujų katalogų.

Mes išsiunčiame Jūsų siuntinius tiesiai iš Chicago ir pristatome kiek tik galima greičiau.

• **Kalendoriai Lietuvoje.** Siem Lietuvoje išleisti keli kalendoriai:

1) "Gimtoji žemė". Sieninis, nuplėšiamas, kiekviename lape kalendariumas pusės mėnesio ir graži fotografija tėviškės vaizdų, kitoje pusėje įvairūs pasiskaitymai, perpinti lietuviška poezija, kaur — komunistinė propaganda. Išleido Valstybinė Politinės ir Mokslinės Literatūros leidykla.

Redaktorius L. Motiekiene, dailininkas — J. Bertasiūtė. Techn. redaktorius V. Cecytė, korektorius — E. Vaitkūnienė. Tiražas — 15.000 egz. Spaudė K. Požėlos spaust. Kaune.

2) "Motinos ir vaiko kalendorius". Sieninis, savaitinis, nuplėšiamas; kiekviename lape vienoje pusėje trumpa eilėraščių ištrauka, graži nuotrauka iš vaiko ir motinos gyvenimo ir savaitės kalendariumas su nurodymu laiko saulės patekėjimo ir nuteidimo; antroje lapo pusėje — naudingi pasiskaitymai motinai. Viskas yra smulkiai išdėstyta, nutylėtas religinis momentas.

Kalendoriaus bendradarbiai: P. Baublys, A. Gucas, G. Gucienė, B. Katienė, V. Kiviklys, O. Lajauskienė, J. Lapė, E. Levaniūnė, J. Maceinienė, T. Misevicienė, J. Neniškis, O. Petrušienė, L. Steponaitienė, M. Zygielienė.

Kalendorių išleido Valstybinė Politinės ir Mokslinės Literatūros leidykla, Vilnius 1957 m.

Sudarytoja B. Katienė, redaktorė S. Matejuskaitė, makestis dailininkės O. Kirmaitės, viršelis dailininkės V. Cecytės, techn. redaktorė V. Cecytė, korektorė I. Burnelytė. Spaudė valst. K. Požėlos V. sp. Kaune, Puškino 11.

3) "Kalendorius 1958. Lietuvos miestai ir kurortai" išleido — Valst. Politinės ir Mokslinės Literatūros leidykla Vilniuje. Mėnesinis, nuplėšiamas; kiekviename lape vienoje pusėje piešinys su miesto vaizdu, kalendariumi ir svarbesnėmis bolševikinėmis datomis, o antroje pusėje — aprašymas miesto.

Kalendoriaus — autorius Ar. Medonis, redaktorius L. Motiekiene, dailininkas L. Skerstonaitė, techn. redaktorius V. Cecytė, korektorius T. Burnelytė. Tiražas — 15.000 egz.

"Elektroniniai" pašto ženklai

Britų paštas greitai laiku pradės parduoti specialius pašto ženklus su elektros laidininkais, užtaisais po klėjais. Tam bus vartojamas chemikalas naphthadag. Jo dėka į mašiną įmesti laišukai automatiškai bus sudedami pašto ženklais į vieną kraštą, pirmos klasės paštas bus atskirtas nuo kitų ir automatiškai bus suantspauduoti pašto ženklai. Naphthadag pašto ženklų užpakalyje eis linijos, kurios tebus matomos tik prieš šviesą. Jeigu kas, pralaužęs klįjus, pasiektų tą chemikalą, jisai vistiek nėra kenksmingas organizmui.

Ašarų upelis, kai netinka vyrelis.

AKLI PLANINŲ DERINTOJAI

Atlieka derinimo, valymo, kandžių apsiūgus ir kitus darbus visame mieste bei priemiesiuose. Tel. Waterfall 8-8888 rytais. REV. H. L. LALAN.

SUMAZINSITE SAVI DARBA IR PAGERINSITE SAVO NAMUS

Išdėdami Juozo Spaičio aluminijus "Storm Windows" langus, Juos turint nereikės rūpintis kiekviena pavasarį ir rudeni langų išėmimu ir atnaujinimu. J. Spaičio aluminijus "Storm Windows" laikys tiek ilgai, kiek Jūsų namas stovės. Pašaukite mus dar šiandien ir mes padarysime Jums tuos nuostabius langus. Pas mus taip pat galite įsigyti visų rūšių apdraudus (Insurance).

JUOZAS SPAITIS

3250 So. Halsted St. Tel. Victory 2-6472 Galite skambinti kasdien arba atvykti į mūsų įstaigą nuo 9 val. iki 6 val. vak. Pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9-11 val. Sekmadieniais uždarai.

WALLACE FURNITURE AND UPHOLSTERY

Nauji baldai pagaminti pagal užsakymą "Custom" apmušami ir patalpinami baldai. Užkalkalai pagaminami pagal užsakymą. Visas darbas garantuojamas. Mes vykstame į visus priemiestius ir šiaurinę ir vakarinę miesto dalį.

1922 SO. CICERO AVENUE
Olympic 2-0947
Cicero, Illinois

RINOS — VANDENS NUTEKIMO VAMZDŽIAI "FLASHING"

GALVANIZED • ALUMINUM • VARNIAI Nemokamai apskaituojame — išimokėjimo sąlygos CHICAGO'S DIDZIAUSIASIS JEINGEJAS Pilius pasirinkimas Centrinių pečių ir Boilerių CITY & SUBURBAN Heating & Sheet Metal Co., Inc. 5434 Archer Ave. PO 7-2300 Klauskite — Kurt Jacoby

Krautuvėje "MARGINAT", adresu: 2511 W. 69th St., Chicago 29, Illinois, galima gauti gražiausią liudies meno išdirbinių, knygų, žurnalų, taip pat galanteriją. Telefonas — PRospect 8-4585.

ECZEMA ITCHING TORTURE QUICKLY SOOTHED AND RELIEVED BY **AL-GEN-OL** Proved effective. 50¢ tubes 10¢ tubes. \$1.10 for a large jar. No C. O. D's. GENTOL MEDICINE CO. P. O. Box 14, So. Chicago 17, Ill.

Skelbtis "DRAUGE" apsimoka, nes jis yra plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, o skelbimu kai-vra priinama visiems.

Pagelbėkite Dabar Savo Giminėms, Draugams ir Pažįstamiems

Atvykit į PALATINE BARGAIN BASEMENT, ir jūs būsite nustebinti, koki dideli pasirinkimą čia rasite įvairiausių medžiagų liekanų. Dabar, kai jau negalima įsigyti dešimtų rūbų, jums dar mažiau kainuos pasiūti medžiagų liekanų, kurios Europoje yra tikrai labai vertingos.

Medžiagų liekanų yra tinkamų eilutėms, suknelėms, paltais, sijonams ir kitokiam apsiangimui. Atnešę šį skelbimą iš "Draugo" ir pirke ka nors pas mus gausite keturis jaudus medžiagos suklelei.

PALATINE BARGAIN BASEMENT

1263 North Paulina Street Chicago 22, Ill.

Tel. Humboldt 6-3353

Platinkite "Draugą"

Be a Josephite Missionary
HELP LEAD THE AMERICAN NEGRO TO CHRIST ...

The Josephite Missionaries, 1130 N. Calvert St., Baltimore 2, Md. DEPT. L

Dear Vocation Director: I am interested in leading the Negro to Christ. Please send me your free literature about becoming a Josephite Missionary. ☐ Priest ☐ Brother (check one)

Name Age Grade
Street City Zone State

Hundreds of Missionaries are Needed to work in AMERICA for AMERICA!

MOVING
Perkraustome skersai gatvės arba skersai krašto...
Saukite —

JOYCE BROS.
Storage & Van Co.
6428 NORTH CLARK STREET
CHICAGO, ILLINOIS
Rogers Park 4-0033

ATVYKITE IR ĮSITIKINKITE
MŪSŲ KAINOS MAŽESNĖS NEGU KITUR!

Pasirinkite medžiagas tiesiai iš rytinio ir joms nukirps tiek kiek yra reikalinga vienai eilutei arba kelioms. Didžiausias pasirinkimas visai šeimai, mažiems ir dideliems!

Toliau gyvenantieji gali gauti medžiagas pavyzdžius, ir jiems pasiūsimetokias medžiagas, kokių jie pageidau C.O.D.

DIDŽIAUSIA MEDŽIAGŲ KRAUTUVĖ ŠIOJE APYLINEJE

• SILKAS • VILNONĖS VIETOS IR ANGLISKOS MEDŽIAGOS. • VELVET. • MEDVILNĖ. LININĖ IR LANGAMS UŽUOLAUDŲ VISOKIŲ RŪŠIŲ MEDŽIAGA.

Darbo valandos: Kasdien nuo 8:30 val. ryto iki 6 val. vak.; Pirmadienį iki 7 val. vak.; Šeštadienį nuo 8:30 val. ryto iki 5 v.v.

HENRY S. Fraerman Tel. WEBster 9-4187
215 WEST JACKSON AT WELLS

NUO KOSULIO IR PERSALDYTOS KRŪTINĖS IR GERKLĖS
pabandykite DEMEX cough syrup. Inkite DEMEX kas 3 val. DEMEX tuojau palengvina sausą, dusinantį kosulį nuo persaldymo bei astmos. Pagelbsti kraujo cirkuliacijai, naikina bakterijas, kurios yra kosulio bei persalimo priežastimi. Per 10 metų tūkstančiai žmonių, kaip jauni taip ir seni, vartoja šiuos vaistus. 4 uncijos kainuoja tik \$1.25 jūsų vaistinėse.

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti pervėlu!
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė ištis, kas neturėsite jokių nemalonių.

GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY

Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY and McKay, Inc.
222 W. Adams St. Room 800
Telefonas CEntal 6-6206

JUCUS SISTERS RESTAURANT
(Naujai) dabar atidarytas
Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį. 29 metai toje pat vietoje.
1608 W. 47th St., Tel. LA 3-9670

Remkite tuos, kurių skelbimus matot "Drauge".
Perskaite dien. "Draugą". duokite jį kitiems.

Filmukas iš Lietuvos

Rodomas Jungt. Amer. Valstybėse
ALG. GUSTAITIS, Los Angeles, Calif.

Amerikos didmiesčiuose yra kino teatrų, rodančių vien užsienietiškus filmus. Juos laukia, norėdami orientuotis ir kitų tautų, ne vien amerikiečių, filmiame pasaulyje. Neseniai, bežiūrėdamas kelių sovietų gamybos filmų, nustebau pamatęs užrašą: LITHUANIAN FILM PRODUCTION. Filmukas vaizduoja sovietų žuvų gaudymą: Iš Murmanskio plaukia į Atlanto vandenyną žuvalių su moderniu, nauju "Sverdlovsk" laivu.

Matome kasdieninės rutinos vaizdelius, pasirodymus tinklavimui, tonomis žuvų paleidimą ant denio, jų skirstymą, kapojimą, paruošimą, pokavimą, saldymą, laivo modernius įrengimus, igulos valgyklos kampaną, kaikiurius igulos narius, vandens bangavimus ir pan.

Apžvalginis filmukas apie dešimties minučių. Nespalvotas. Įkalbėtas angliškai, su aiškiu užsienietišku akcentu. Jokių lie tuviškų pavardžių neduodama. Nėra nei kitų informacinių žinių, kaip: pagaminimo vieta, data, autoriaus, filmuotojo bei kitų pavardės ir t. t.

Įkalbėjime minimos vietovės. Tarp jų ir lietuviškai ištarta KLAIPEDA. Daugiau nieko, o nieko lietuviško, nors ir kaip žiūrėjau į smulkmenas. Filmo vertė? — Nekokia. Paprasta informacija. Jokio meniskumo. At rodo, neturėta gerų filmavimų įtaisų. Daryta ir lyg ir mėgėjiškai. Aiškiai pataikauta sovietams, nes, pvz. sakoma, kad viskas laive mechanizuota 100 %, tuo tarpu žuvų padavimas, jų matavimas, galvų kirtimas, dėžų paruošimas, įpokavimas ir kt. atliekama ne automatiškai, bet paprasčiausiai, senoviškai. Rodant virtuvę, be jokio reikalo traukia kaip begemotus didelį Lenino paveikslą, visiškai netinkantį nei prie turinio, nei prie epizodo, nei prie teksto. Nevykęs, pigus vergiškumas!

Pasirodžius kad ir nevykusiam apžvalginiam filmukui su Lietuvos vardu (nors tiek naudos), tikėtina Jungtinėse Amerikos Valstybėse pamatyti didesnių ir vertingesnių dalykų ekranuose.

Siek tiek apie Lietuvos filmų reikalus

Filmai Lietuvoje pradėti gaminti Nepriklausomos Lietuvos laikais. Lietuviškam filmui nemaža davė JAV-se gyvenantieji lietuviai. Lietuvai pakliuvus sovietams, jie į filmą atkreipė didelį dėmesį, galbūt kaip į vieną didžiausių propagandinių galimybių. Kokia iš to bus nauda lietuvių tautai — parodys ateitis. Tikėtina ten lietuviai, anksčiau ar vėliau, sugebės atskirti meną nuo propagandos, lietuviškus reikalus nuo raudonųjų plakatų.

Kaip teko sužinoti, lietuviai filmo menui ruošiami Maskvoje kinematografijos institute ir Leningrado kinoinžinerijos institute. Lietuvoje dirba šie buvę Maskvos kinematografijos instituto auklėtiniai: J. Gričius, I. Remisevskis (operatoriai), redaktorė I. Seleznovaitė, scenaristas A. Vėslas, V. Mikalauskas (režisierius), taip pat režisierius V. Dabasiškas ir kt. Esą, tuose dviejuose institutuose kino meno reikalus studijuoja 26 jaunuoliai (ės) iš Lietuvos. (Kaip iš kelių paskelbtų pavardžių matome, ne visos skamba lietuviškai).

Lietuvoje leidžiamas mažiau kas filmų reikalams žurnaliukas "Kinas".

Prie sovietų esą pastatyti šie filmai: "Martytė", "Aušra ties Nemunu", "Tiltas", "Kol nevelu", "Auksinės burės", "Ignoras grįžta namo".

Pagalau, esą Lietuvoje įsteigta kinostudija ir joje žaminamas pirmasis filmas "Žydrasis horizontas".

Esą galvojama filmuoti V. Mykaločia-Putino "Altorių šešėly" ir A. Vienuolio-Zukausko "Paskenduolė".

Su nerimu ir viltimi žiūrime ir stebime jų darbus. Už Lietuvos ribų gyvenantiems lietuviams sunkiai sekasi gaminti reprezentacinius filmus, taip reikalingus lietuviškiems bei informaciniams reikalams.

Beje, teko nugirsti, lietuviški filmai jau rodomi Amerikoje. Neteko jų matyti. Įdomu, ko jie verti?

Ne visi nuėję šunims šėko pjausti moka taip stilingai parodyti tai, kas juos viduj ēda. T. Tilvytis ropoja ant pjedestalo teisingamasis būtinum stovėti šalia savo artojėlių:

"Tėvynės karo pergalės saliu ty šviesoje aš išvydau, kad lietuviškosios inteligentijos, kuri buvo vadinama tautos žiedu, nebuvo: daugumas išsivadėjęs gimtosios žemės ir kalbos, kartu su grobikais pabėgo į vakarus laimės jėkoti, o vieninteliais iš ištikimiausiais gintarinio Baltijos kranto, tautos papročių ir kultūros saugotojais paliko tos pačios darbo skruzdės — artojėliai, drąsiai žiūrėdami į savo gimtojo krašto ateitį."

Komisaras ar ministras

Bet didžiausią sąmyšį, nepaįėjimą eiti su gyvenimu, kuris sluoja juos nuo savo tako, gal į žiūrėtumėm A. Venclovos pasisakymą. Komisariui ar ministrui, kaip jis pats save tituluoja, Venclovai viskas ēmē panotis, mirgėti akys.

Jis nežino, nei kas baimē, nei kuriems galams rašytojui būtinai turėti pasaulėžiūrą, nors visiemis šiais žmogikišiesiems klausimams turėtų atsakymų vadovėli.

Laimė? — "laimē gyventi, laimē alsuoti gimtinės oru ir džiaugtis gimtinės saule!"

Nejučiomis prisimeni Kossu eilutę:

"O gera būtų gyvent kaip kirminui, sakysime"

Pasaulėžiūra? Kam žmogui jos reikia? "Marksizmas-leninizmas pasauli man nušvietē aiškia šviesa, be kurios klaidžiočiau tartum užrištoms akims, negalėdamas suprasti reiškinijų esmės ir jų ryšio bei vystymosi krypties".

Ir, nežiūrint tokių įsitikinimų, ji maudžia, atrodytų, dūšios gilumoje, kad jo ir panašių nesama jokių rašytojų tikra to žodžio prasme. Vien parsiadavėlių profanų.

Venclova ir tam turi paruoštą deklaraciją: "Ir niekas nesugebės įrodyti, kad mes, tarybiniai rašytojai, nesam savosios liaudies kraujo kraujas ir kūno kūnas".

Kažkaip įtartina, kad jam reikėjo daryti tokią viešą sąžinės apyskaitą. Nebent, kad visi šie klausimai giliai viduj neduoda jam ramybės, lygiai kaip didžiosios jo klaidos, jo dvasinio bankroto — parsiadavimo dūšios klausimas.

Pats save netiesiogiai tardydamas, kodėl pasirinkęs Judos kelią, jis į šį klausimą irgi at-

sako tarsi jaustų pareigą teisintis prieš tautą. Paminėjęs, kaip buržuazinės Lietuvos laikais jis vandravo po Berlyną, Paryžių, Vieną, Veneciją, Suomiją, Maskvą ir Leningradą, jis sako:

"Aš lyginau viską, ką mačiau, daug galvojau atslėnkančios iš vakarų fašizmo pabaisos aki vaizdoje. Galvojau apie savosios tautos likimą artėjančio pasaulinio konflikto išvakarėse ir supratau, kad jeigu mes norime išlikti kaip tauta, už viską labiau branginanti laisvę, savo kalbą, papročius, kultūrą, o ne buržujų išgytus dvarus, namus ir privilegijas, teturime vieną kelią — su Tarybų Sąjunga".

Nebereikalo užvertus knygą, vaizdžiausia parabolė aidi Baltušio autobiografija. Pradėjęs ją žodžiais:

"Pati didžiausia mano vaikystės svajonė buvo pasidaryti puodžium. Nieko gražesnio, nieko šaunesnio aš nemačiau už šį pui kų amatą". Jis sako, kad dabar jau vis labiau susimąstęs, jog gal ir be reikalo nepasidares, nes, kas pasiryžo imtis rašytojo plunksnos, tas privalo gerai ir gerai apsigalvoti. Nes literatūrai "reikia tavęs paties. Visų tavo jėgų, visos tavo širdies, viso proto, viso laiko ir tavo kraujo. Ji reikalauja, kad visuomet tu būtum pačioj gyvenimo tirtumeje ir visuomet pačiame priešakyje, greta pažangiausių savo epochos žmonių ir visuomet truputiuką augštesnis už juos savo kultūra, savo širdies gimumu ir savojo proto aiškumu. Ji reikalauja, kad tu visapusiškai pažintum realųjį gyvenimą ir kad pirmiausiai pažintum žmogų — viso gyvenimo kūrėją. Ir pažintum jį ne red. kolegijų ar biurų posėdžiuose, o ten, kur valgoma druska. Ir kad visą gyvenimą tu pašvestum žmogaus jam žinimui literatūroje. Juoba be gyvo žmogaus negali būti tikros literatūros, kaip negali būti nieko kito dora pasauli".

Baltušis turi dar tiek piliētinės drąsos, kad prisipažįsta iki šiol negalįs atsikratyti minties, kad "gal iš tikrųjų be reikalo nepasidares puodžium". Bet, pri taikius jo literatūrinius kriterijus kirbinei piliečių, reprezentuojančių save autobiografijose.

NUO UZSISENĖJUSIŲ BEI SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ negali ramiai miegoti ir naktimis miegoti nes jų užsisenėjusios žaizdos niežėjima ir skaudėjima senų atvirų ir skaudžių žaizdų užkėlė LEGULO Ointment Jūsų gydymo ypatybės palengvins Jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taip: nuo skaudžių nudegimų, Jį tepkite pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taip pat pašalina persėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT su stabdo džiūvinimą odos ir perplyšimą tarpiniųjų. Yra tinkama vartoti nuo židistacijos suskilios odos dedrinių odos išbrimų ir t. t. taip pat tinkama vartoti vaikams, kada pasirodo skaudus išbrimas nuo vystyklų. Jį yra gera gydyti nuo išviršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodama — po 75 centų, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse, Chicagoje ir apylinkėse: Milwaukee, Wis., Gary, Ind. ir Detroit Michigan, arba rašykite ir atsiųskite Money Order 1 —

LEGULO, Department D., 5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

KAZYS ČESNAUSKAS
6444 SO. TROY ST.
Tel. WAibrook 5-7670 ir
Gibson 8-4938

• Generalinis kontraktoriaus namų statybai, patalynės reikiams ir namų pertvarkymams • Turime didelį patirtį namų statyboje. • Patys atliekame cemento ir medžio darbus. • Apkainavimai nemokami.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.
2443 West 63rd Street
Tel. PR 8-0833 ir PR 8-0834

PASKUBĖKITE IŠSIŲSTI GIMINĖMS IR DRAUGAMS siuntinį — DOVANĄ VELYKOMS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y.
Tel.: INgersol 7-6465, INgersol 7-7272
(Licensed by USSR)

Siuntis galima tik naujus daiktus: (medžiagas, drabužius, maisto produktus, vaistus, siūvamas mašinas, akordeonus ir t. t.). Siuntinių pristatymas garantuotas, o taip pat gavėjo parašu. Visos išlaidos įskaitant muitą apmoka firmos kontorose. Kiekvienas siuntinys apdraustas.

Siuntiniai adresantams pristatomi laike 2 mėnesių, oro paštu laike 8—10 dienų.

Klijentų patogumui firmos įstaigose yra didelis pasirinkimas ir įvairių rūšių prekių priemonėmis kainomis.

Firma atidaryta kasdien, o taip pat sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadieniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro.

Newarko įstaiga sekmadieniais uždaryta.

MŪSŲ SKYRIAI:
312 Market St., NEWARK, N. J. — MITchel 2-2452
78 Second Avenue NEW YORK 3, N. Y. 121 S. Vermont St. OREGON 4-1540
11601 Jos. Campan Av. LOS ANGELES, CAL. 651 Albany Avenue DETROIT 12, MICH. DUNKirk 5-6550
TOWNSEND 8-0298 HARTFORD, CONN. CHapel 7-5164
3741 W. 26th STREET, CHICAGO 23, ILLINOIS CRAWford 7-2126

TROOST — PACHANKIS MONUMENTS

JOHN W. PACHANKIS (PATCH), Vice-President
6819 So. Western Ave. Tel. GROvehill 6-3745

GRAZIAUSIŲ PAMINKLŲ PASIRINKIMĄ RAŠITE PAS MUS
Atidara kasdien ir sekmadi nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet.

neabejotinai reikėtų konstatuoti, pagarbos pareiškimu. Jų balta kad vieta ant molėto puodžiaus kartis Pegasas padebesius, skridulo būtų jiems perdideliu

— M. J.

COAL
ANGLIS IR PEGIJAMS ALIEJŲ PRISTATOM ! VISAS MIESTO DALIS TUOJAU PAT
Saugus baldų perkraustymas asmenų turinčių ilgą patirtimą
STASYS FABIJONAS
2146 So. Hoyne Ave. Tel. Virginia 7-7097

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Tel. — CEDarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas mieste!

J. F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYŠ MODERNIOS KOPLYCIOS
4605-07 South Hermitage Avenue Tel. YA 7-1741-2
4330-34 South California Avenue Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Petkus
TĖVAS ir SŪNUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6812 S. WESTERN AVE. Tel. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero, TOWNhall 3-2108-09
KOPLYCIOS VISUOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ
Sukite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčių arčiau Jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį. Reikale šauktis mus.
Mes turime koplyčias visose Chicago ir Roselando dalyse ir tuoju patarnausime.

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18TH STREET Tel. SEeley 8-5711
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50TH AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003
ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46TH STREET Tel. YArds 7-0781
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69TH STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23RD PLACE Tel. VIRginia 7-6672
VANCE FUNERAL HOME
1424 S. 50TH AVE. OLYmpic 2-5245 ir TOWNhall 3-9687

LUOŠŲJŲ EISENA

(Atkelta iš 5 pusl.)
paramos. Aš gi iš tiesų buvau visiškai konkrečiai skolingas už knygos išleidimą.

— Nesirūpink, — ramiai atsakė jis. — Pats žinau, kad man nedaug tereikia. Keliauju per Lietuvą, žodukus lasiodamas, dainikas užrašinėdamas, žodyn medžiagą papildydamas.

Truputį pagalvojęs dar pridūrė:

— Į žemaitiją retai tvenva žiuoji. Ylakisčiai ir žydikiškiai skundėsi man, kad tavęs negalį prisipažinti. Pasidarei rašytojų draugijos pirmininkas, tai pas prašiokeilius ir nebesirodai.

Mudų abudu išėjome iš kavinės kartu. Jis pasuka akademijos link. Buvau aš jį beldydis, bet jis man tarė:

— Laiko gi neturi, nebelydėk.

O aš vėl iškeliauju per žmones. Keistai atsisakydė. Bene keisčiau, negu visad anksčiau. Jis nepadaavė rankos, tik kepurę truputį kilstelėjo ir, sukdamas vis į kairę savo kupriukę, neatsigrįždamas nuėjo po liepomis. Kažko pasidarė ir sunku, ir gaila, ir graudu, ir labai šviesu.

Isėjo lietuviškų žodžių rinkti ir... nebeįėjo. Kažkur žemaitijoje kažkoki plėšikai nudobė žmogų, iš kaimo į kaimą beeinantį. Rado 700 rublių — pasiėmė. Rado mažų lapelių krūvą, lietuviškų žodžių prirašytą — išbarsė. Šit ir viskas.

Tuo metu niekas ir nesužinojo, net mažyčio nekrologo neparašė. Tai mano biografijos dalis ir, galbūt, pati svarbiausia dalis.

Jonas Šimkus"

VELYKINIAI ATVIRUKAI

Velykiniai atvirukai pagaminti "silk screen" būdu gaunami "Drauge". Kaina už pakelį (10 atvirukų) \$1. Užpildytiems duodama nuolaida. Užsakymus su pinigais siųskite:

DRAUGAS

4545 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILL.

DABAR LAIKAS SIŲSTI DOVANŲ PAKIETUS SAVO GIMINĖMS IR DRAUGAMS !
Pradžiuginkite savo gimines pasiūsdami dovanų pakietus dabar. Pasinaudokite patarnavimu patikimos firmos, kuri jums tuoju patarnaus.
GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.
Licensed by U.S.S.R.
135 W. 14th St., New York 11, N. Y. Tel. CHelsea 3-2583
Mūsų firma yra gavusi iš "Intourist" Moscow oficialų leidimą — "License" tiesiog siųsti pakietus į U.S.S.R. Respublikas
Galima siųsti tik naujus daiktus
PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS. KIEKVIENAS SIUNTINYS YRA APDRAUSTAS. MES TURIME NERIBOTĄ PASIRINKIMĄ PREKIŲ.
ATIDARA KASDIEN nuo 9 v. r. iki 6 v. v. Sekmad. iki 4 val. p. p. Mūsų klijentų patogumui atidarėme skyrius sekandiose miestuose:
116 EAST 7 ST., NEW YORK, N. Y. 332 FILLMORE AVE., BUFFALO 6, NEW YORK
TEL. YU 2-0380 TEL. MOhawk 2674
900 LITERARY ROAD 11339 JOS. CAMPAU 632 W. GIRARD AVE., CLEVELAND 13, OHIO DETROIT 12, MICH. PHILADELPHIA 23, PA
Tel. TOWER 1-1461 Tel. TOWNSEND 9-3980 TEL. WALNUT 5-8878

